

**การบริหารงานวิชาการ
ระบบทะเบียนนักศึกษา
กศน.**

เอกชัย ยุติศรี

คำนำ

ช่วงเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน 2559 สำนักงาน กศน. จัดอบรมตามโครงการเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล แก่ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ/เขต จำนวน 896 คน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุม กำกับ ดูแล การปฏิบัติงาน การประพฤติปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม โดยแบ่งการอบรมออกตามภูมิภาคเป็น 5 ครั้ง

การอบรมดังกล่าว ข้าพเจ้าเป็นวิทยากรในเนื้อหาการบริหารงานวิชาการ ด้านระบบทะเบียนนักศึกษา ข้าพเจ้าจึงได้เรียบเรียงเอกสารฉบับนี้ขึ้นเพื่อใช้บรรยายในการอบรม โดยเรียบเรียงมาจากสภาพปัญหา คำถาม คำตอบ ด้านระบบทะเบียนนักศึกษา กศน. ที่ข้าพเจ้าตอบในเฟสบุ๊กในช่วง 2 ปี กว่าที่ผ่านมา

คิดว่า เอกสารฉบับนี้สามารถให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป และหวังว่าจะได้รับข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาให้เอกสารฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

เอกชัย ยุติศรี

ครูชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ กศน.อำเภอฝักไถ่

15 พฤษภาคม 2559

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ส่วนที่ 1	สภาพปัญหา/คำถาม/คำตอบ เกี่ยวกับระบบทะเบียน กศ.ขั้นพื้นฐาน.....	1
	ปัญหาการศึกษาซ้ำซ้อน	1
	การแต่งตั้งนายทะเบียน การเก็บเอกสารหลักฐาน	2
	ให้เรียนต่อเนื่องจนจบ ม.ต้น โดยยังไม่ออกวุฒิประถม	4
	อายุเท่าไรแน่ มาเรียน กศน.ได้	6
	นายทะเบียนเคร่งครัดเรื่องหลักฐานการสมัครเรียนไปไหม	9
	ลาออกจากโรงเรียน จะมาสมัคร กศน. แต่โรงเรียนเดิมไม่ให้หลักฐาน	9
	การเทียบวุฒิทางธรรม	10
	การทุจริตเกี่ยวกับคะแนนสอบ	11
	การแก้ไขคะแนนย้อนหลัง	12
	ออกใบ รบ.ให้คนต่างดาวได้หรือ ?	13
	จนท.ลบข้อมูล นศ.เพราะไม่พอใจ ผอ. ทำอย่างไร	15
	แต่ละภาคเรียนอนุมัติจบหลักสูตรได้กี่ครั้ง	15
	การเทียบวุฒิ กับการเทียบโอน	15
	ถ้าใบ รบ.ในระบบไม่มีจำนวนหน่วยกิต เทียบโอนอย่างไร	16
	บางแห่งไม่ให้เทียบโอนถ้าเรียนมานานแล้ว ได้ไหม	18
	ผลการเทียบโอนกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เป็นผ่านหรือเป็นเกรด	18
	ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)	19
	ทำ กพช.ช่วงปิดเทอม – ทำเทอมเดียว 200 ชั่วโมง ได้ไหม	21
	นักศึกษา กศน.ย้ายอำเภอ ต้องทำ กพช.ใหม่หมดไหม	22
	นักศึกษาที่เทียบโอน ต้องทำ กพช.กี่ชั่วโมง	23
	ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	24
	เงินพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เบิกได้เฉพาะตามจำนวนนักศึกษาที่เข้าโครงการ ...	25
	ปัญหาวุฒิปลอม	26
	นักศึกษาเปลี่ยนรูปใบ รบ. เพราะรูปเดิมหลุด แก้ไขอย่างไร	27
	วุฒิเดิมไม่มีรูปถ่ายติด ไม่มีผู้บริหารลงนาม มาเรียนจนจบแล้ว	27
	อนุมัติจบย้อนหลัง อนุมัติจบในวันหยุด ได้ไหม สอบ N-NET แล้วไม่จบ	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
นักศึกษาพัฒนาสภาพ – วิชาหมดอายุ ทำอย่างไร	29
การตรวจสอบวุฒิ – การออกใบวุฒิแทนฉบับที่สูญหาย	31
การฝากเรียน – ฝากสอบ	34
ส่วนที่ 2 สภาพปัญหา/คำถาม/คำตอบ เกี่ยวกับ กศ.ชั้นพื้นฐาน อื่น ๆ	36
การสอบซ่อม ทำอย่างไร	36
ข้าราชการครูต้องมี นศ.เป็นของตนเองใหม่	39
การจัดการเรียนรู้แบบพบกลุ่ม สัปดาห์ละกี่ชั่วโมง	40
ไม่ได้ส่งชื่อเข้าสอบ N-NET จะสอบ e-Exam ได้ไหม	41
ปัญหาเกี่ยวกับ การเบิกจ่ายเงินอุดหนุน	42
ครูประจำกลุ่มที่สังกัดอื่น สอนในเวลาราชการ เบิกได้ไหม	42
กศน.อำเภอ ยืมใบ รบ.กันได้ไหม	44
การรับคนต่างดาวเข้าเรียน กศน.	45
นักศึกษาต่างดาวไม่มีนามสกุล	46
การแยกเครื่องฯ (โปรแกรม ITw) ให้ทุก กศน.ตำบล ลงข้อมูลเอง	47
ปัญหาการจบระดับประถมจากต่างประเทศ	48
ใช้วุฒิ ม.5 มาสมัคร จะถือว่าวุฒิเดิมคือวุฒิ ม.3 หรือ ม.5	49
เรียนได้ภาคเรียนละกี่หน่วยกิต	49
ความหมายของ เด็กวัยเรียน	51
ส่วนที่ 3 สภาพปัญหา/คำถาม/คำตอบ เกี่ยวกับระบบทะเบียน อื่น ๆ	45
ใบสำคัญวิชาชีพ สั่งซื้อโดย ผอ.จังหวัดใช่ไหม	52
ปัญหาเรื่องการเทียบระดับการศึกษา	52
ค่าสัมมนาวิชาการแพง	52
ส่วนที่ 4 แนวปฏิบัติ/ขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อการป้องกันแก้ไขปัญหา	53
แนวปฏิบัติ/ขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อการป้องกันแก้ไขปัญหา	53

ส่วนที่ 1

สภาพปัญหา/คำถาม/คำตอบ เกี่ยวกับระบบทะเบียน กศ.ขั้นพื้นฐาน

สภาพระบบทะเบียน ที่มีปัญหาเข้าไปถึงกลุ่มวินัยและนิติกร กจ.กศน. เช่น

- นำเอกสารหลักฐานของญาติที่จบปริญญาตรีแล้ว มาสมัครเรียน กศน.
- นำผู้จบ กศน.ม.ปลายแล้ว มาหมุนวนเรียน ประถม ม.ต้น ม.ปลาย อีก
- นักศึกษาไม่มาเรียนไม่มาสอบ ครูฝนกระดาษ์คำตอบให้ 2 ภาคเรียน/ครั้ง เพื่อให้ยังมีสิทธิลงทะเบียนเรียนต่ออีก (นักศึกษา กศน. ซ้ำซ้อนกับสังกัดอื่น ๆ เช่น สพฐ. กอศ. กกอ. ประมาณ 60,000 คน)
- ให้ กพช. โดยไม่ได้ทำ เพื่อให้ นักศึกษาจบหลักสูตร

คำกล่าวในพิธีเปิดการอบรม “การใช้ระบบทะเบียนนักศึกษาออนไลน์” ของนายสุรพงษ์ จำจด
" ตอนนั้น โยบายใหม่ต้องการสร้างคุณภาพการศึกษา ... โดยมีข้อสังเกต ระดับประถม ม.ต้น ม. ปลาย นักศึกษาไม่มีตัวตนแต่จบหลักสูตร เกิดจากการนำทะเบียนบ้านมากรอกข้อมูลโดยไม่ได้สมัคร จากตัวตน มีผลทำให้ข้าราชการถูกไล่ออก ไม่อยากให้มีเลย ...

คนที่รับผิดชอบต้องตรวจสอบรายชื่อว่าเป็นนักศึกษาจริงๆ ไม่ใช่ นักศึกษาผี ... "

(ลักษณะที่สำคัญของนักศึกษาผี คือ ไม่ได้ลงลายมือชื่อในใบสมัคร/ใบลงทะเบียน ด้วยตนเอง แต่ครูลงให้โดยบางครั้งอ้างว่า นักศึกษาโทร.มาบอกให้ลงทะเบียนให้เพราะ ตลอดช่วง 1 เดือนที่เปิด ให้ลงทะเบียนนั้น นักศึกษาไม่ว่างแม้แต่วันเดียว)

เมื่อนำคำกล่าวนี้ไปเผยแพร่ในเฟซบุ๊ก ปรากฏว่ามีผู้ส่งข้อความมาว่า

ผอ.ศูนย์ฯ เคยบอกว่า "ใครจะกล้ามาตรวจสอบดู มีหลักฐานครบถูกต้อง"

ตอบ ถ้ามีคนร้องเรียนก็ต้องตรวจสอบหลักฐานโดยละเอียด มีการสืบสวนสอบสวน ไม่ได้ ดูแค่เอกสาร (แม้ไม่มีใครกล้าร้องเรียนวันนี้ แต่อีก 7-8 ปีข้างหน้าก็อาจมีผู้ไม่พอใจไม่ถูกใจอะไร ขึ้นมา อาจเป็นบุคลากรหรือนักศึกษาหรือคนนอก ร้องเรียนย้อนหลังก็ได้)

ปัญหา นศ.ซ้ำซ้อน

ถาม ครูที่อำเภอ ก. ถามหนูว่าจะเรียนที่ไหนแน่ทำไมลงทะเบียน 2 ที่ หนูบอกว่าเทอมนี้หนู ไม่ได้ลงทะเบียนที่อำเภอ ข. ครูให้หนูไปถอนการลงทะเบียน แต่ครูที่อำเภอ ข. บอกว่าเขาไม่มี นโยบายให้ถอนการลงทะเบียน ส่วนครูที่อำเภอ ก. ก็บอกว่าเรียน 2 แห่งไม่ได้ ทำไมครู 2 แห่งไม่คุย กันเองคะ หนูจะต้องฟ้องไปที่ ปปช. สตง. หรือที่ไหนคะ

ตอบ เรื่องที่ นศ.ไม่ได้ลงลายมือชื่อในใบลงทะเบียนด้วยตนเอง แต่สถานศึกษาไม่ยอมถอนใบลงทะเบียนออกนี้ ไม่น่าจะเกิดขึ้น หน่วยงานภายนอกคงไม่คิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเล็ก แต่ถ้าจะแจ้งสตง. ต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องเงินนะ ควรเขียนจดหมายแจ้งไปที่หน่วยงานภายใน กศน. เช่น สนง.กศน.จังหวัดก่อน ถ้าไม่ได้ผลจึงแจ้งไปที่หน่วยงานภายนอก (เพื่อเป็นตัวอย่างให้หน่วยงานภายในเข้าใจว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องทุจริต ต่อไป 2 แห่งจะได้คุยกันเองได้)

ถาม อยู่ กศน.มวกเหล็ก ขอรายชื่อนักศึกษาซ้ำซ้อน หาในครู กศน.นอกระบบ ไม่พบ

ตอบ วิธีการตรวจสอบจำนวนนักศึกษา กศ.ชั้นพื้นฐาน ลงทะเบียน 2 แห่ง บัตรประชาชนซ้ำซ้อน/ไม่ถูกต้อง

เข้าไปที่ http://203.172.142.230/NFE-MIS/student_itw_conclus_process.php

แล้วคลิกที่ชื่อจังหวัด เพื่อดูข้อมูลแต่ละอำเภอ

ถ้ามีจำนวนนักศึกษาที่มีปัญหา ให้คลิกที่ตัวเลขจำนวนนักศึกษาที่มีปัญหานั้น เพื่อดูรายชื่อนักศึกษาที่มีปัญหา

และคลิกต่อที่ชื่อนักศึกษาที่มีปัญหา เพื่อดูข้อมูลว่าซ้ำซ้อนกับอำเภอใด

กลุ่มแผนงาน กศน. บอกว่า อำเภอที่มี นศ. ซ้ำกัน จะไม่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัวของ นศ.รายนั้นทั้ง 2 อำเภอ

ถ้าอำเภอที่ซ้ำ ประสานงานตกลงกันแล้วว่า อำเภอใดจะเป็นฝ่ายถอนการลงทะเบียน (อาจต้องให้ ผอ. คุยกับ ผอ.) เมื่อถอนการลงทะเบียนในโปรแกรม ITw แล้ว อำเภอนั้นต้องนำส่งข้อมูลจากโปรแกรมขึ้นเว็บใหม่ (บางจังหวัดให้อำเภอส่งข้อมูลขึ้นเว็บเอง บางจังหวัดให้อำเภอส่งข้อมูลให้จังหวัดเป็นผู้นำขึ้นเว็บ) โดยต้องนำข้อมูลใหม่ขึ้นเว็บไม่ให้เหลือข้อมูลซ้ำ ภายในวันที่ 7 มิ.ย.58

(อย่าลืมเข้าไปตรวจสอบจำนวน นศ. “นอกงบประมาณ” ด้วย โดยคลิกเลือกที่หัวตาราง เปลี่ยนจาก “ในงบประมาณ” เป็น “นอกงบประมาณ” มีบางอำเภอก็ย้ข้อมูลลงโปรแกรม ITw ผิด เข้ากลุ่มนอกงบประมาณนี้หลายคนโดยไม่ตั้งใจ ถ้ามีจำนวนอยู่ในกลุ่มนี้ จะไม่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัว

นอกจากนี้ ควรตรวจสอบข้อมูล รายงานสรุปจำนวนนักศึกษาพิการ, รายงานสรุปจำนวนนักศึกษา English Program ที่ http://203.172.142.230/NFE-MIS/student_itw_is.php ด้วย

การตั้งนายทะเบียน เก็บเอกสารหลักฐานที่นายทะเบียนหรือที่ กศน.ตำบล

ถาม การเก็บประวัตินักศึกษา เก็บที่งานทะเบียนหรือเก็บที่คุณครู

ตอบ เก็บ ใบสมัคร+หลักฐานเอกสารประกอบ+ใบลงทะเบียน+ฯลฯ ที่งานทะเบียน กศน.อำเภอ/เขต

ถาม ต้องแต่งตั้งใหม่ ให้ข้าราชการเป็นนายทะเบียนใช่ไหม

เห็นระเบียบใหม่ออกมาว่าให้ข้าราชการเป็นนายทะเบียน ถ้าตำแหน่งนายทะเบียนนี้แต่ก่อนพนักงานราชการทำอยู่ ถ้าใน กศน.อำเภอมีข้าราชการ ต้องทำคำสั่งแต่งตั้งใหม่ ให้ข้าราชการเป็นนายทะเบียน ใช่ไหม

ตอบ ไม่ใช่ระเบียบใหม่ แต่เป็นคำสั่งตั้งแต่ปี 2551 ซึ่งเป็นคำสั่งล่าสุดที่เราถือปฏิบัติ ผมเคยตอบโดยลงลิงค์คำสั่งนี้ ในข้อ 8 ที่

<https://www.gotoknow.org/posts/514112>

คำสั่งนี้กำหนดคุณสมบัตินายทะเบียนไว้ 4 ข้อ โดยข้อ 4 กำหนดว่า

"เป็นพนักงานราชการในกรณีที่ไม่ใช่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ"

ฉะนั้น ถ้ามีข้าราชการ ก็ต้องแต่งตั้งใหม่ให้ข้าราชการเป็นนายทะเบียน

ถาม ถ้านายทะเบียนลาตลอด ระหว่างนั้นผู้ช่วยนายทะเบียนจะสามารถลงนามแทนนายทะเบียนในหลักฐานต่างๆ ได้มั๊ย เช่น ลงนามในวุฒิการศึกษา หรือวุฒิบัตร

ตอบ ผู้ช่วยนายทะเบียนลงนามไม่ได้ ต้องให้นายทะเบียนลงนาม ถ้าจำเป็น ผอ.ก็แต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียน หรือคนอื่นที่มีคุณสมบัติ ให้เป็นนายทะเบียนชั่วคราว

การตรวจหลักฐานในการรับสมัครนักศึกษา

ถาม มีผู้นำหลักฐานการเรียนผ่านชั้น ป.6 นานมากแล้ว มาสมัครเรียน ยังไม่รู้ว่าจะเรียนตั้งแต่หลักสูตรที่มีถึงชั้น ป.7 หรือเปล่า จะให้สมัครเรียนประถม หรือ ม.ต้น

ตอบ ปัจจุบันไม่มีการเปิดสอน ป.7 ให้เขาเรียนต่อแล้ว กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศเมื่อวันที่ 5 ต.ค.2536 ให้ผู้เรียน ป.6 หรือสอบตกชั้น ป.7 ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2503 เข้าศึกษาในระดับ ม.ต้น (สรุปว่า ถ้าจบ ป.6 ไม่ว่าจะหลักสูตรเก่าหรือใหม่ ให้เรียน ม.ต้นได้เลย)

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาที่เข้าเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ด้วยเป็นการสมควรกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ที่กำหนดให้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นชั้นสูงสุดระดับประถมศึกษา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534 กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือผู้สอบตกชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2503 และมีคุณสมบัติอย่างอื่นครบถ้วน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 เข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2536

(นายสัมพันธ์ ทองสมัคร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ให้เรียนต่อเนื่องจากจบ ม.ต้น โดยยังไม่ออกวุฒิประถม

ถาม ในกรณีที่นักศึกษาเรียนไม่จบประถม แต่ครูที่รับผิดชอบยกชั้นขึ้นมาเรียนต่อระดับ ม.ต้น พอจบ ม.ต้น จะทำเรื่องขอจบ แต่ไม่มีเอกสารจบประถม จะดำเนินการอย่างไร

ตอบ การเรียน ม.ต้น ก็เป็นโมฆะ (ถ้าเขาฟ้องร้อง ก็เป็นความผิดของผู้บริหารกับนายทะเบียน)

ถาม นศ. เรียน ม.ปลายมาแล้ว 1 ภาคเรียน แต่จากการตรวจสอบวุฒิเดิม พบว่า ยังไม่จบ ม.ต้น จะทำอย่างไรในโปรแกรม ITw

ตอบ ให้เพิกถอนสภาพนักศึกษา วิธีเพิกถอนสภาพนักศึกษาในโปรแกรม ITw ให้เข้าเมนู 1 - 1 - 5 (ขั้นตอนการดำเนินงาน - บันทึกประวัตินักศึกษา - แก้ไขข้อมูลการจบออก) แล้วเลือกสาเหตุที่จบ/ออก เป็น “3.หมดสภาพ” จากนั้นคลิกปุ่ม “บันทึก”

(ถ้าเรียนจนจบ ม.ปลาย ได้วุฒิแล้ว ให้เพิกถอนวุฒิการศึกษา)

ถาม เรียนจบระดับประถม เมื่อจบแล้วอาจารย์ประจำกลุ่มให้เรียนต่อในระดับ ม.ต้น โดยที่ยังไม่ได้ทำวุฒิประถมให้ ต่อมาก็ให้เรียนต่อในระดับ ม.ปลาย โดยที่ยังไม่ได้ออกวุฒิระดับ ม.ต้นให้ ยังไม่ได้พิมพ์ออกมาให้นายทะเบียนและ ผอ.เช่นต้นอนุมัติการจบหลักสูตร อยากทราบว่าสามารถออกวุฒิ ระดับประถมและ ม.ต้น ย้อนหลังให้เค้าได้หรือไม่ และนายทะเบียนคนไหนเป็นคนเซ็นดี เพราะได้เปลี่ยนนายทะเบียนไปแล้ว (ยังไม่ได้รายงานผู้สำเร็จการศึกษา)

ตอบ ถ้าเขาจบหลักสูตรแต่ละระดับก่อนที่จะเรียนระดับถัดไปจริง (จบตามเงื่อนไขครบทุกข้อ เงื่อนไขการจบหลักสูตรไม่ได้มีแค่จำนวนวิชา กับ กพช.นะ และ กพช.ก็ต้องทำครบถ้วนก่อนวันเริ่มเรียนระดับต่อไป) ก็สามารถออกวุฒิให้เขาได้ (มิฉะนั้นเขาจะฟ้องได้) โดยปกติถ้าไม่เกี่ยวพันกับวันเข้าเรียนระดับต่อไป ผู้บริหารและนายทะเบียนคนปัจจุบันเป็นผู้ลงนาม ลงวันที่ได้ลายเซ็น ผอ.เป็นวันที่ปัจจุบัน แต่ที่มีการเรียนต่อแล้ว ต้องออกใบ รบ.ก่อนวันเรียนต่อ ฉะนั้นต้องออกใบ รบ.ย้อนหลัง ลงวันที่ได้ลายเซ็นเป็นวันก่อนเริ่มเรียนระดับถัดไป ฉะนั้นต้องให้นายทะเบียนและผู้บริหารคนเก่าในช่วงนั้นเป็นผู้ลงนาม (ถ้าย้ายหรือเกษียณหรือเสียชีวิตไปแล้ว จะมีปัญหา)

ถึงแม้จะตามคนเก่ามาลงนามได้ แต่ต่อไปไม่ควรทำอย่างนี้อีก อย่างนี้เกี่ยวข้องออกใบวุฒิ ต้องตรวจดูด้วยว่าครบทุกเงื่อนไขการจบก่อนวันเปิดภาคเรียนระดับต่อไปหรือเปล่า ไม่ใช่เปิดภาคเรียนระดับถัดไป 16 พ.ค. แต่ทำ กพช.ของระดับเก่าถึง 17 พ.ค.

ถามต่อ นายทะเบียนคนปัจจุบันยึดหลักฐานว่าต้องมีรายงานผู้สำเร็จการศึกษา จะทำอย่างไร

ตอบ เป็นเรื่องที่สถานศึกษาต้องรับผิดชอบ ให้ผู้บริหารคุยกับนายทะเบียน ถ้า นศ.เขาฟ้อง เขาก็ฟ้องสถานศึกษา ถ้าตรวจสอบได้ว่าเขาผ่านเงื่อนไขการจบหลักสูตรทุกข้อก็ต้องให้เขาจบ ถ้ายังไม่ได้ทำรายงานผู้สำเร็จการศึกษา เมื่อตรวจสอบว่าผ่านเงื่อนไขทุกข้อแล้ว ก็ต้องทำรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (อนุมัติจบตั้งแต่ก่อนเรียนต่อ แต่เพิ่งส่งรายงานผู้สำเร็จการศึกษาได้ จบตั้งแต่วันอนุมัติให้จบหลักสูตร ไม่ใช่จบเมื่อทำรายงานผู้สำเร็จการศึกษา)

การทำรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (กสน.3) ต้องจัดทำ 2 ชุด ใช้แบบฟอร์มที่ซื้อจากองค์การคำของคุรุสภาทั้ง 2 ชุด เพื่อเก็บไว้ที่สถานศึกษา 1 ชุด ส่ง สนง.กสน.จ./กทม. 1 ชุด

อายุเท่าไรแน่มาเรียน กศน.ได้

รับเด็กวัยเรียน โดยไม่มีหนังสือส่งตัวจากเขตพื้นที่การศึกษา ผิดใหม่ โทษคืออะไร

ถาม

1) กศน.อำเภอ รับนักเรียนที่ออกจากในระบบ ที่อายุยังไม่ถึง 15 ปี โดยไม่มีหนังสือส่งตัวจากเขตพื้นที่การศึกษา มีความผิดใหม่ และโทษคืออะไร

2) โรงเรียนให้เด็กต่ำกว่า 15 ปีออกจากโรงเรียน ไม่ผิดระเบียบหรือกฎหมายเลขหรือ

ตอบ

1) การรับนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนในระบบ ที่อายุยังไม่ถึง 15 ปี โดยไม่มีหนังสือส่งตัวจากเขตพื้นที่การศึกษา ถือว่าทำผิดข้อกำหนด/นโยบาย ที่สั่งการเป็นหนังสือราชการ

ข้อกำหนด/นโยบายที่สั่งการเป็นหนังสือราชการนี้ อยู่ใน

- ข้อ 7 ที่ <http://nfeph.blogspot.com/2014/11/youtube.html> (มีหนังสือราชการฉบับนี้)

- ข้อ 6 ที่ <http://nfeph.blogspot.com/2014/09/15000.html>

ต้องบอกให้ผู้ปกครองพาเด็กไปขอหนังสือส่งตัวที่เขตพื้นที่การศึกษาที่เด็กมีทะเบียนบ้านอยู่ (ที่อยุธยา ไปขอที่เขต 2 เขาทำหนังสือให้ทุกครั้ง แต่เขต 1 ไม่อนุญาต เราอาจให้เขานำหนังสือราชการที่แจ้งเรื่องนี้ไปด้วยก็ได้)

โทษของการทำผิดข้อกำหนด/นโยบายที่สั่งการเป็นหนังสือราชการ อยู่ที่ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปและผู้กำหนดนโยบายที่สั่งการนั้นว่าจะทำอย่างไร (ต้องพิจารณาจากข้อมูลต่าง ๆ)

2) การที่ โรงเรียนอนุญาตให้เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ออกจากโรงเรียน และส่งมาเรียนภาคบังคับต่อที่สถานศึกษา กศน. โดยเร็ว นั้น โรงเรียนไม่ผิด เพราะเด็กยังเรียนภาคบังคับอยู่

หนังสือสำนักงาน กศน. ที่ ศธ 0210.04/5719 เรื่องการรับนักเรียนในระบบเข้าศึกษาในสถานศึกษา กศน. ลงวันที่ 11 ธ.ค.51 ระบุว่า กรณีเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ เข้าเรียนภาคบังคับในสถานศึกษา กศน. ให้ สนง.เขตพื้นที่การศึกษาทำหนังสือส่งตัวมา และต้องมาใช้เวลาเรียน กศน. ไม่น้อยกว่าเด็กในวัยเดียวกันที่เรียนอยู่ในโรงเรียนปกติ

(แต่ถ้าจบภาคบังคับแล้ว มาสมัครเรียน กศน.ม.ปลาย อายุเท่าไรก็มาสมัครได้ และใช้เวลาเรียนตามระเบียบเรา) ถ้าเป็นเด็กไร้สัญชาติ/ไม่มีทะเบียนบ้าน ไม่ต้องไปผ่าน สพฐ. มาเรียนกับ กศน.ได้ (สพฐ.ดูแลเฉพาะเด็กตามทะเบียนบ้านในเขตเขา) ตอนนี้เด็กในวัยเรียนที่ไม่สามารถเรียนในระบบได้ เช่น บุตรแรงงานต่างด้าว มาเข้าเรียน กศน.มากแล้ว โปรแกรม ITw ก็เปิดเมนูนี้ขึ้นมา โดยเฉพาะ ซึ่งต้องใช้เวลาเรียนเท่าในระบบ

คำว่า “ต้องมาใช้เวลาเรียน กศน. ไม่น้อยกว่าเด็กในวัยเดียวกันที่เรียนอยู่ในโรงเรียนปกติ” นั้น กลุ่มพัฒนา กศน. โดยคุณกิตติพงษ์ บอกว่า ให้ยึดอายุเป็นหลัก ไม่ยึดจำนวนปีที่เรียน โดยหลักสำคัญในการจบ คือ

ก. ต้องเรียนครบตามโครงสร้างและเงื่อนไขการจบหลักสูตร และ

ข. จะจบประถมต้องอายุ 12 ปี จะจบ ม.ต้น ต้องอายุ 15 ปี ไม่ว่าจะมีการเทียบโอนหรือไม่ก็ตาม ส่วนเวลาเรียนจะเป็นกี่ปีไม่สำคัญ

(โดยถ้าเขายังอายุน้อย ควรจัดทำแผนการสอนตามเวลาที่เหลือ เช่น มาเริ่มเรียน ม.ต้น ตอนอายุ 11 ปี ซึ่งเหลือเวลา 4 ปีจึงจะอายุครบ 15 ปี ก็ควรทำแผนการสอนให้เขาใช้เวลาเรียน 4 ปี เพราะถ้าให้เขาเรียน 2 ปีจบแล้วไม่ออกใบวุฒิให้เขา เขาจะไม่เข้าใจ เป็นปัญหาได้)

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/

5719

สำนักงาน กศน.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

11 ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง การรับนักเรียนในระบบเข้าศึกษาในสถานศึกษา กศน.

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ทุกแห่ง

ด้วยในปัจจุบันมีเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับหรืออายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ เข้าศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. มากขึ้นในทุกภาคเรียน และเนื่องจากตามแนวปฏิบัติเดิมมีขั้นตอนที่ยากต่อการปฏิบัติทั้งสถานศึกษา กศน.และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นั้น

สำนักงาน กศน. ขอเรียนว่า เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับหรืออายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ ที่ไม่สามารถเรียนในสถานศึกษาของการศึกษาในระบบได้ตามปกติได้ จึงได้ร่วมมือกับทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการร่วมกัน ดังนี้

๑. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะดำเนินการจัดหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเรียนอยู่ในสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป โดย

๑.๑ จัดการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยอาจขอคำแนะนำจากสถานศึกษาในสังกัด กศน.

๑.๒ จัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาในสังกัด กศน. ในลักษณะการศึกษาทางเลือก โดยใช้หลักสูตรของทางสำนักงาน กศน. โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดกลงกับสำนักงาน กศน.จังหวัด เป็นรายกรณีไป ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงค่าใช้จ่ายรายหัวที่จะต้องจัดสรรให้เหมาะสมด้วย

๒. กรณีที่ทราบว่าเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับหรืออายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ รายใดที่ไม่สามารถเรียนหรือไม่ประสงค์จะเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประสานงานกับสำนักงาน กศน.จังหวัด เพื่อจัดส่งกลุ่มเป้าหมายไปเรียนต่อยังสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน. โดยเร็ว ทั้งนี้ ให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดส่งใบ ป.พ.๑ ไปให้สถานศึกษา กศน.เพื่อโอนผลการเรียนไปเรียนต่อในหลักสูตรของสำนักงาน กศน.

๓. กรณีเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับหรืออายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ เข้าเรียนในสถานศึกษา กศน. สำนักงาน กศน.จะออกแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพและวัย ตลอดจนความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมายและต้องใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่าเด็กและเยาวชนในวัยเดียวกันที่เรียนอยู่ในโรงเรียนปกติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้ศูนย์การศึกษาออกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต ได้รับทราบด้วย จะขอบคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

- 9 S.A. 2551
(นายอภิชาติ จีระวุฒิ)
เลขาธิการ กศน.

กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๕๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๘๕๘

E-mail:moonliad 503@yahoo.com , Opnfe@yahoo.com

ถาม ในกรณีที่ในระบบส่งเด็กมาในช่วงกลางภาคเรียน หรือช่วงลงทะเบียนเรียนเสร็จแล้ว เราสามารถรับเด็กคนนั้นมาลงทะเบียนในภาคเรียนนั้นได้เลยไหม หรือต้องรอเปิดภาคเรียนใหม่ก่อน

ตอบ กรณีที่โรงเรียนในระบบส่งเด็กมาเรียน กศน.หลังหมดเวลาลงทะเบียนเรียน เรารับขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา (ใ้รหัสประจำตัวนักศึกษา) ได้เลย (รวมทั้งสถานศึกษาอาจกำหนดให้เทียบโอนกลางภาคเรียนได้) แต่ ให้ลงทะเบียนเรียนวิชาต่าง ๆ เมื่อเปิดภาคเรียนใหม่ เพราะวิชาของในระบบกับวิชาของ กศน. เป็นคนละรหัส คนละวิชา จึงเรียนต่อจากครึ่งภาคเรียนแรกในระบบไม่ได้ (ถ้าย้ายจากในระบบ ไปในระบบด้วยกัน จะเรียนต่อกันได้เลยในวิชาที่รหัสเดียวกัน)

การลงทะเบียนเรียนหลังหมดเวลาลงทะเบียนเรียนแล้ว จะมีปัญหาเช่น เวลาเรียนไม่ครบตามที่ระเบียบกำหนด, แจ้งจำนวนข้อสอบสำหรับจัดห้องสอบไปแล้ว (ที่ผ่านมา ผู้ที่ออกจากในระบบมาเรียน กศน. จำนวน ไม่น้อยจะจบก่อนเพื่อนที่เคยเรียนในระบบรุ่นเดียวกัน)

หลักฐานการสมัครเรียน

นายทะเบียนเคร่งครัดไปไหม

กศน.อ. โขชัย เขียนในเฟซบุ๊ก เรื่องการไปรับสมัคร นศ.ถึงบ้าน ว่า “มาแล้ว ฤดูกาลลงพื้นที่รับสมัครนักศึกษา ทุกประเภท 10 ตำบล 128 หมู่บ้าน หมั่นหลังคาเรือน ไกล-ไกล ทุกกันดาล เราไปหมดครับ กระท่อมทุกหลัง บ้านทุกหลังคา ทุกภาคเรียน ทุกปี เสาร์อาทิตย์เราไม่หยุด”

จัดทีมออกไปกับรถประชาสัมพันธ์รับสมัครถึงบ้าน 3 สาย ลักษณะเดียวกับเซลขายประกัน หรือเซลตัดแว่น ทุกสายมีเครื่องถ่ายเอกสารไปด้วย พร้อมทั้งจะถ่ายเอกสารประกอบใบสมัคร เพราะนายทะเบียนเคร่งครัดเรื่องหลักฐาน

ปรากฏว่า มีสมาชิกกลุ่มครูนอกระบบบางคนวิจารณ์ว่า นายทะเบียนเคร่งครัดไปไหม เหมาะกับ กศน.ไหม...

ตอบ มีบางแห่ง ไม่ขอใบวุฒิฉบับจริง อีกทั้งยังไม่ส่งสำเนาไปตรวจสอบวุฒิกับสถานศึกษาเดิมด้วย จึงเป็นแหล่งฟอกวุฒิ (นำใบวุฒิ ม.ต้นปลอม มาเรียน 2 ปี ได้ใบวุฒิ ม.ปลายจริง ปัจจุบันนี้ใบวุฒิปลอมมีมาก)

แม้แต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในหน่วยงานทหาร . กศน.ก็แจ้งเรื่องหลักฐาน เมื่อวันที่ 3 ต.ค.57 (ดูหนังสือแจ้งได้ที่ <https://dl.dropboxusercontent.com/u/109014048/PDF/timeout.pdf>) ว่า “ให้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของหลักฐานก่อนรับสมัคร แต่สำหรับทหารกองประจำการ ให้สถานศึกษาขยายเวลาในการส่งหลักฐาน ได้ถึง ก่อนประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบปลายภาค 30 วัน แต่ต้องมีผู้บังคับหน่วยหรือผู้บังคับกองพันทำหนังสือขอผ่อนผัน หากไม่สามารถนำหลักฐานมาส่งตามเวลาที่กำหนด ให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา” (เพราะทหารเกณฑ์ต้องใช้เวลาดำเนินการขอหลักฐานจากทางบ้านที่อยู่ไกล)

ลาออกจากโรงเรียนจะมาสมัคร กศน. แต่โรงเรียนเดิมไม่ออกหลักฐาน/ไม่คืนวุฒิเดิม ทำยังไง

ถาม นศ.มาสอบถามการสมัครเรียนแต่เขามีปัญหาตรงที่ใบวุฒิการศึกษา สถาบัน ปวช. เอกชนที่เขาเรียนไม่ยอมคืนให้ สงสัยว่าทางโรงเรียนเก่ามีสิทธิ์อันชอบธรรมหรือไม่ที่จะยึดไว้ก่อนจนกว่าจะจ่ายค่าทอม แม้จะลาออกแล้ว

ตอบ ไม่ว่าคำตอบของผมจะเป็นอย่างไร ทาง ปวช.เอกชนเขาคงไม่สนใจคำตอบผม ที่ถูกต้องใบวุฒิเดิมตอนสมัคร เมื่อสถานศึกษาตรวจสอบแล้วต้องคืนฉบับจริงให้ (กศน.เราเองบางแห่งก็ยึดเก็บฉบับจริงไว้ ซึ่งไม่ถูกต้อง) เรื่องนี้ผมไม่รู้จะแนะนำอย่างไร

การเทียบวุฒิทางธรรม

ถาม นักธรรมชั้นตรี เทียบเท่ากับระดับใดในการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอบ

- นักธรรมชั้นตรี ไม่เทียบเท่าระดับประถม ให้สมัครเรียนระดับประถม
- นักธรรมชั้นเอก เทียบเท่าระดับประถม (ป.6) ให้สมัครเรียนต่อ ม.ต้น
- เปรียญธรรม 3 ประโยค (ป.ธ.3) เทียบเท่า ม.ต้น (ม.3) ให้สมัครเรียนต่อ ม.ปลาย

ระบบการศึกษาความรู้ทางพระพุทธศาสนาตามหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม มี 2 แผนก คือ แผนกธรรม กับ แผนกบาลี

ก. แผนกธรรม แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1) นักธรรม เป็นหลักสูตรสำหรับพระภิกษุสามเณร มี 3 ระดับ คือ นักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอก

2) ธรรมศึกษา เช่นเดียวกับนักธรรม แต่เป็นหลักสูตรสำหรับให้คฤหัสถ์ทั้งชายและหญิง ได้ศึกษา มี 3 ระดับ คือ ธรรมศึกษาตรี ธรรมศึกษาโท ธรรมศึกษาเอก

นักธรรมชั้นเอก เทียบเท่าระดับประถม (ป.6)

ในอดีต สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ บันทึกไว้ว่า พ.ศ.2487 กรม. เทียบให้นักธรรมตรีเท่าประโยคประถมศึกษาดอนต้น (ป.4) ตามหนังสือเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ น.ว. 83/2487 ลงวันที่ 17 มี.ค.87 (ปัจจุบันหาหนังสือฉบับนี้ไม่พบ)

กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้ประกาศให้ ธรรมศึกษา เทียบเท่านักธรรม แต่ กศน.กำหนดให้ทั้งนักธรรมเอกและธรรมศึกษาเอก เป็นคุณสมบัติในการสมัครเข้าเรียนระดับ ม.ต้น

ข. แผนกบาลี (เปรียญธรรม) มี 8 ชั้น

ชั้นที่ 1 เรียกว่า ประโยค 1-2

ชั้นที่ 2 ถึง 8 เรียกว่า เปรียญธรรม 3 ประโยค ถึง เปรียญธรรม 9 ประโยค

พ.ศ.2518 กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ เปรียญธรรม 4 ประโยค เทียบเท่าประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น และเปรียญธรรม 6 ประโยค เทียบเท่าประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย

แต่ต่อมา พ.ศ.2526 หลังจากที่มีการเปลี่ยนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายใหม่ กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเทียบความรู้วุฒิปริญญาตรีกับหลักสูตรใหม่ เป็นดังนี้

- เปรียญธรรม 3 ประโยค (ป.ธ.3) เทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)

- เปรียญธรรม 5 ประโยค (ป.ธ.5) + ได้รับแต่งตั้งให้สอนวิชาพระปริยัติธรรมในโรงเรียนพระปริยัติธรรมไม่น้อยกว่า 1 ปี และทำการสอนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 300 ชั่วโมง เทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)

สรุปว่า ปัจจุบัน เปรียญธรรม 3 ประโยค เทียบเท่า ม.3 ส่วนเปรียญธรรม 5 ประโยค จะเทียบเท่า ม.6 ได้ต่อเมื่อมีประสบการณ์การสอน แต่ถ้าเปรียญธรรม 6 ประโยค จะเทียบเท่า ม.6 โดยไม่ต้องมีประสบการณ์การสอน

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา พ.ศ.2527 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2540 ได้เทียบ เปรียญธรรม 9 ประโยค เท่าคุณปริญาตรี

(กระทรวงศึกษาธิการ ไม่มีประกาศเทียบวุฒิ นักธรรมชั้นโท ประโยค 1-2 และ เปรียญธรรม 4-7-8 ประโยค)

การทุจริตเกี่ยวกับคะแนนสอบ

ช่วงวันที่ 20-24 ก.ค.58 ผมไปประชุมสร้างข้อสอบ บรรณาธิการและจัดชุดข้อสอบปลายภาค 1/58 ที่โรงแรมนนทบุรีพาเลซ โดยวันแรกท่านอดีตรองเลขาธิการฯ ดร.วีระกุล อรัณยะนาค มาเป็นประธานเปิดการประชุม ท่านแจ้งข้อมูลที่น่าสนใจหลายอย่าง เช่น

ครู กศน.เรากลับ นศ.สอบตก จึงมีการบอกข้อสอบ ทั้งในระหว่างคุมสอบ แก่กระดาษย์คำตอบ หลังการสอบ และแก่คะแนนผลการตรวจกระดาษย์คำตอบ ซึ่งเป็นการทุจริตที่ร้ายแรง จะลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง อาจห้ามครู กศน.คุมสอบปลายภาค (ลักษณะเดียวกับที่ห้ามครู กศน.คุมสอบเทียบระดับฯแล้ว)

การแก้ไขคะแนนย้อนหลัง

ถาม เมื่อภาคเรียนที่ 2/57 อนุมัติผลและประกาศผลการเรียนไปเรียบร้อยแล้ว มาพบภายหลังว่า ไม่ได้บันทึกคะแนนระหว่างภาค เพราะ ครูไม่ส่งเอกสารบันทึกผลการเรียน (กศน.4) ทำให้นักศึกษาได้ระดับผลการเรียนเป็น 0 เป็นเรื่องที่ต้องทำตามระเบียบการวัดผล ใช่หรือไม่ มีแนวทางแก้ไขอย่างไร

ต่อมาภาคเรียนที่ 2/58 นี้ ผอ.กศน.อำเภอ สั่งการให้ จนท. IT บันทึกคะแนนระหว่างภาคเรียน 2/57 ย้อนหลัง จะกระทำได้อย่างไร

และหากกระทำได้ การอนุมัติผลการเรียน เป็นวันที่ย้อนหลังหรือวันที่ปัจจุบัน หรือมีวิธีการดำเนินการอย่างไร

การบันทึกข้อมูลในโปรแกรม IT ย้อนหลัง (ภาคเรียนที่ 2/57) ถือเป็นแก้ไขข้อมูลใช่หรือไม่ และวันที่บันทึกจะปรากฏอยู่ในโปรแกรมให้ตรวจสอบได้ว่าแก้ไขข้อมูล ถือเป็นว่าเป็นการ

ทุจริตหรือไม่ มีโทษความผิดหรือไม่/อย่างไร และมีแนวทางปฏิบัติและการแก้ไขดำเนินการอย่างไร
ปล.นักศึกษาจะจบภาคเรียนที่ 2/58 นี้

ตอบ สามารถแก้ไขย้อนหลังได้ แต่ต้องระมัดระวัง เพราะการปล่อยให้แก้ไขอะไรง่าย ๆ มัก
ส่งผลเสียตามมา เช่น “เคยตัว” แล้วเลยไม่ระมัดระวัง ไม่รอบคอบ

ที่ถูกต้องคือ ต้องให้เป็นไปตามความจริง ถ้านักศึกษามาเรียนจริง มีคะแนนระหว่างภาคจริง
แต่เราลืมนับที่คะแนนระหว่างภาคลงในทะเบียน/โปรแกรม ITw เราก็ต้องแก้ไขย้อนหลังให้เขา
เพราะเป็นความบกพร่องของเรา ไม่ใช่ความบกพร่องของนักศึกษา

วิธีการที่เหมาะสมคือ

1) ก่อนแก้ไขย้อนหลัง ให้ตรวจสอบให้ชัดเจนก่อนว่านักศึกษามีคะแนนระหว่างภาคจริง
หรือไม่ (อาจดำเนินการตรวจสอบกันเป็นลายลักษณ์อักษร บันทึกข้อมูลไว้ให้ละเอียดชัดเจน เพื่อใช้
ลายลักษณ์อักษรนี้เป็นเอกสารอ้างอิงในการแก้ไข/บันทึกคะแนนย้อนหลัง ถ้ามีการร้องเรียน/
ตรวจสอบในอีกหลายปีภายหลัง เมื่ออ่านบันทึกนี้แล้วจะได้เข้าใจเหตุผลที่แก้ไขผลการเรียน) และ
ตรวจสอบด้วยการไม่บันทึกคะแนนระหว่างภาคนี้ เป็นความบกพร่องของใคร

2) ถ้าไม่ใช่ความบกพร่องของนักศึกษา ก็ต้องมีบุคลากรบกพร่อง ผู้บกพร่องก็ต้องรับผิดชอบ
ด้วย ถ้าไม่ต้องรับผิดชอบเลยก็จะเกิดการมั่งงายเกิดการบกพร่องอีก การรับผิดชอบ ถ้าเป็นครั้งแรก
และไม่ร้ายแรง อาจแค่ตักเตือน/ภาคทัณฑ์ ถ้าเป็นครั้งที่สองอาจเพิ่มโทษ

อาจให้ครูทำบันทึกชี้แจงเหตุการณ์ส่งคะแนนล่าช้า แล้ว ผอ.ทำบันทึกตักเตือนผู้เกี่ยวข้อง และ
ผอ.บันทึกสั่งการให้ฝ่ายทะเบียนแก้ไขคะแนน แล้วเก็บบันทึกเหล่านี้ไว้เป็นหลักฐาน

3) การที่นายทะเบียน ไม่ตรวจสอบ/ทวงถาม ให้รอบคอบ นายทะเบียนก็ต้องรับผิดชอบ ต้อง
ให้ความสำคัญในการตรวจสอบ ถ้ามีข้อผิดพลาดจนเกิดปัญหา ก็ถือว่าเป็นความบกพร่องของนาย
ทะเบียนด้วย (เรื่องงานทะเบียน เอกสารหลักฐานต่าง ๆ ต้องอยู่ที่ฝ่ายทะเบียน ปัจจุบัน กศน.ตำบลยัง
ไม่ได้เป็นสถานศึกษา จึงแยกทะเบียนไม่ได้ ข้อมูลต่าง ๆ จะอยู่ในทะเบียน เมื่อหลายปีก่อนจะ
ไม่ให้ครูรู้รหัสเข้าโปรแกรม ITw เพราะอาจมีการแก้ไขข้อมูลสำคัญ ลักษณะคล้ายการห้ามครูผู้สอน
คุมสอบ แต่ปัจจุบันมีนักศึกษามากขึ้น บางแห่งนายทะเบียนยังลงทะเบียนต่าง ๆ เอง บางแห่งให้มีครู
บางคน ไม่ใช่ทุกคน ช่วยเป็นคณะกรรมการของนายทะเบียน บางแห่งให้ครูแต่ละคนช่วยบันทึกทะเบียน
แต่ให้แยกรหัสผ่านเข้าโปรแกรม รหัสที่ให้ครูทุกคนเข้าโปรแกรมได้นั้นจะบันทึกข้อมูลได้เพียงบาง
เรื่อง แต่อย่างไรก็ตาม นายทะเบียนต้องเป็นผู้รับผิดชอบตรวจสอบการบันทึก การตรวจสอบจะให้ครู
ตรวจสอบหรือจะตรวจสอบอย่างไรก็ได้แล้วแต่ นายทะเบียนก็ยังเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบด้วย นายทะเบียน
ไม่ใช่มีหน้าที่แค่ลงนาม โดยไม่ต้องรับผิดชอบ)

4) กรณีนี้ให้อนุมัติผลการเรียนใหม่ย้อนหลัง วันที่อนุมัติผลการเรียนเป็นวันก่อนวันลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนถัดมา ถึงแม้จะเป็นการแก้ไขย้อนหลัง ก็ไม่ถือว่าเป็นการทุจริต ถ้าแก้ไขให้ถูกต้องเป็นไปตามความจริง

การออกใบ รบ.

ออกใบ รบ.ให้คนต่างด้าวได้หรือ ?

ถาม ที่ว่า “หนังสือสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียนที่ ศธ 0210.03/6217 ลว. 6 พ.ย. 49 ให้สถานศึกษาสามารถรับสมัครและออกหลักฐานการศึกษาให้เด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย ได้” นั้น ไม่สามารถหาหนังสือฉบับนี้มาอ่านได้

ตอบ อยู่ในหนังสือ "คู่มือการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หนังสือเล่มนี้ส่วนกลางส่งให้ทุกอำเภอ

ที่ ศธ 0210.03/6217

สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กทม. 10300

6 พฤศจิกายน 2549

เรื่อง การรับสมัครและออกหลักฐานการศึกษาของผู้ไม่มีสัญชาติไทย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร/จังหวัดทั่วประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา และกิจการพิเศษ ที่ ศธ 0231/9277 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2549

ตามที่ มีสถานศึกษาหลายแห่งได้ขอหารือเกี่ยวกับแนวทางในการรับสมัครและการออกหลักฐานการศึกษาให้นักศึกษาที่ไม่มีสัญชาติไทย ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2548 และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 5 กรกฎาคม 2548 ได้เปิดกว้างให้เด็กทุกคนที่อาศัยในประเทศไทยสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดประเภทหรือพื้นที่การศึกษา (ยกเว้นกลุ่มที่หลบหนีภัยจากการสู้รบ จัดให้เรียนได้ในพื้นที่) นั้น

สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ขอแจ้งให้ทราบว่า สถานศึกษาสามารถรับสมัครและออกหลักฐานการศึกษาให้เด็กที่ไม่มีสัญชาติไทยได้ ตามระเบียบดังกล่าว ดังหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา และกิจการพิเศษ ที่ ศธ 0231/2977 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2549 ดังแนบมานี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ทิพวัลย์ มาแสง**
(นางทิพวัลย์ มาแสง)
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
โทร. 0 2282 2853, 0 2282 1895
โทรสาร 0 2281 3732

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา และกิจการพิเศษ โทร. 0 2628 2699

ที่ ศธ 0231/9277

วันที่ 27 ตุลาคม 2549

เรื่อง การออกหลักฐานการศึกษาให้แก่เด็กไทยใหญ่สัญชาติพม่า

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน

อ้างถึงหนังสือบันทึกข้อความสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนที่ ศธ 0210.03/5408 ลงวันที่ 25 กันยายน 2549 สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนได้หารือการออกหลักฐานการศึกษา ให้แก่เด็กไทยใหญ่สัญชาติพม่า ความละเอียดทราบแล้วนั้น

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการขอเรียนดังนี้

1. สถานศึกษาทุกแห่งสามารถจัดการศึกษาให้แก่เด็กทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้รวมทั้งเด็กไทยใหญ่สัญชาติพม่า

2. เมื่อจัดการศึกษาให้แก่เด็กดังกล่าวแล้วสามารถออกหลักฐานทางการศึกษาให้ได้เหมือนเด็กมีสัญชาติไทยทั่วไป รายละเอียดตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษา เข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2548 ข้อ 4, ข้อ 6 และข้อ 9 ซึ่งสามารถดำเนินการได้ ทั้งการรับและการออกหลักฐานทางการศึกษา ดังแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ)

บุญรัตน์ วงศ์ใหญ่

(นายบุญรัตน์ วงศ์ใหญ่)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

จนท. ลบข้อมูล นศ. เพราะไม่พอใจ ผอ. ทำยังไง

ถาม ถ้าพนักงานราชการที่เป็นเจ้าหน้าที่ไอที เจตนาลบข้อมูลนักศึกษาที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 2/2558 เสร็จแล้ว ลบออกเพื่อให้เกิดความวุ่นวาย เพราะไม่พอใจ ผอ. ทำให้ส่งไม่ทันขึ้นเว็บ มีความผิดอย่างไร ผอ.แจ้งความได้ไหม

ตอบ การเจตนาลบข้อมูลทำให้ส่งข้อมูลไม่ทัน เป็นความผิด จะผิดมากหรือน้อย เป็นความผิดร้ายแรงหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความเสียหายที่ตามมา ว่ามีผลเสียหายร้ายแรงแค่ไหนหรือไม่ แก้ไขได้หรือไม่ เช่น ทำให้ไม่ได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัวหรือไม่ ทำให้ นศ. ไม่มีสิทธิเรียนหรือไม่

เรื่องภายใน คนทำเป็นบุคลากรในสังกัด ทำกับงานภายใน จะไปแจ้งความทำไม ต้องบริหารจัดการภายใน จะลงโทษต้องตรวจสอบตามขั้นตอนให้ชัดเจน ลบจริงหรือไม่ เจตนาที่แท้จริงคืออะไร ถ้าเจตนาลบข้อมูลให้มีปัญหาจริงก็มีความผิดมากน้อยตามพฤติกรรมและความเสียหาย

(แนวปฏิบัติ นายทะเบียนต้อง Backup ข้อมูล 2 ชุด แยกเก็บไว้บ่อย ๆ)

แต่ละภาคเรียน อนุมัติจบหลักสูตรได้กี่ครั้ง

ถาม การอนุมัติผู้จบหลักสูตร จำเป็นใหม่ที่นักศึกษาจะต้องจบ 2 ครั้ง ครั้งแรกจบก่อนสอบซ่อม ครั้งที่ 2 จบหลังสอบซ่อม ของปีตานั้น ส่งรายงานวันที่ 20 เมษายน 58 แต่สอบซ่อมเสร็จไปแล้วเมื่อวันที่ 4 เม.ย. ประมวลผลจบรอบแรกแต่คนที่สอบซ่อมก็มีชื่อมาปะปนด้วย

ตอบ ไม่จำเป็นต้องแยกจบ 2 ครั้ง โดยในแต่ละภาคเรียน จะจบ 1 ครั้ง 2 ครั้ง 8 ครั้ง ก็ได้ (นศ.บางคนภาคเรียนก่อนไม่จบ เพราะขาด กพช.อย่างเดียว ภาคเรียนนี้ เปิดภาคเรียนมาทำ กพช.ครบภายในเดือนแรก ก็จบเป็นพิเศษคนเดียวในครั้งนั้นตั้งแต่เดือนแรกก็ได้ คือใครครบเงื่อนไขการจบหลักสูตร 4 เงื่อนไขเมื่อใด ก็อนุมัติให้จบได้ตลอดเวลา)

ถึงแม้จะมีการสอบซ่อม ถ้าสามารถจัดสอบซ่อม (หรือจัดให้สอบ e-Exam หรือทำ กพช.ครบ) ก่อนที่จะประมวลผลผู้จบหลักสูตรเพื่อรายงาน GPA ส่งกลุ่มแผนงาน ก็รวมเป็นจบพร้อมกันได้

แต่ถ้าหลังจากประมวลผลส่งผู้จบหลักสูตรให้กลุ่มแผนงานไปแล้ว ยังมีผู้จบหลังจากนั้น (ก่อนเปิดภาคเรียนถัดไป) เพิ่มเติมอีก เช่นบางแห่งจัดสอบซ่อมซ้ำ บางคนสอบ e-Exam ซ้ำ คนกลุ่มนี้ก็จะ "จบไม่พร้อมรุ่น"

การ “เทียบวุฒิ” กับ การ “เทียบโอน”

ผลการเรียนจากโรงเรียนต่างประเทศ นำมาเทียบการเรียนการศึกษาพื้นฐานนอกระบบหลักสูตร กศน.51 ได้หรือไม่ (กรณี เรียนไม่จบระดับ ม.ปลาย จากต่างประเทศแต่มีผลการเรียนที่ออกจากโรงเรียนต่างประเทศนำวุฒิ ม.ต้นมาสมัครเรียน กศน.)

ผมร่วมตอบว่า ต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่าง การ “เทียบวุฒิ” กับ การ “เทียบโอน”

1) การเทียบวุฒิการศึกษา หรือรับรองวุฒิการศึกษาจากต่างประเทศ คือ กรณี เรียน “จบ” ชั้นตัวประโยคแล้ว (ป.6 ม.3 ม.6) ถ้าเป็นการเทียบวุฒิการศึกษาในระดับ กศ.ขั้นพื้นฐาน (ไม่เกิน ม.ปลาย) เป็นอำนาจหน้าที่ของ สพฐ.ส่วนกลาง ถ้าระดับปริญญา จะรับรองโดย กพ.

2) การเทียบโอน คือ กรณี ยังเรียน “ไม่จบ” ชั้นตัวประโยค เช่นเรียนแค่ ป.5 ม.2 ม.5 เป็นต้น)

ถ้ายังเรียนไม่จบ ลาออกมาเรียนต่อ กศน. ไม่ว่าจะเรียนมาจากหลักสูตรในหรือต่างประเทศ สถานศึกษา กศน.เป็นผู้เทียบโอน โดย กศน.อำเภอ/เขต มีหน้าที่เทียบโอนตามหนังสือแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนฯ

การเทียบโอนผลการเรียนที่ กศน.อำเภอ/เขต เป็นผู้ดำเนินการนี้ เทียบโอนได้จาก 5 แหล่ง คือ

1. เทียบโอนจากหลักสูตร กศ.ขั้นพื้นฐาน ที่จัดการศึกษาเป็นระดับ ประถม ม.ต้น ม.ปลาย หรือเทียบเท่า ผลการเทียบโอนเป็น เกรด 8 ระดับ ยกเว้นการเทียบโอนระดับ ป.4 ผลเป็น ผ่าน
2. จากการศึกษาต่อเนื่อง เช่น หลักสูตรระยะสั้น ผลเป็น ผ่าน
3. จากกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น ทหารกองประจำการ ผู้นำท้องที่ อสม. ผลเป็น ผ่าน
4. จากหลักสูตรต่างประเทศ ผลเป็น ผ่าน
5. จากการประเมินความรู้และประสบการณ์ ผลเป็น เกรด 8 ระดับ

การเทียบโอนจากหลักสูตรต่างประเทศ ให้เขานำใบระเบียบแสดงผลการเรียนไปให้สถาบันที่เชื่อถือได้ แปลเป็นภาษาไทยมาก่อน ให้สถาบันที่แปลประทับตรารับรองการแปลมาด้วย

ถ้าเขาไม่จบ ม.ปลาย เช่นเรียนผ่านแค่เกรด 10 หรือ 11 ก็ให้นำวุฒิ ม.ต้น มาสมัครเรียน กศน. ม.ปลาย และยื่นขอเทียบโอน เราก็เทียบโอนตามในหนังสือแนวทางการเทียบโอนฯเล่มดังกล่าว ซึ่งระบุไว้ละเอียด (ในหน้า 50 ระบุว่า ถ้าเรียนผ่านเกรด 10 เทียบโอนได้ไม่เกิน 19 หน่วยกิต โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับรายวิชาต่อไปนี้ ...)

ถ้าใบ รบ.ในระบบ ไม่มีจำนวนหน่วยกิต จะเทียบโอนอย่างไร

ถาม การเทียบโอนผลการเรียนจากในระบบ หลักสูตรปัจจุบัน (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ระดับประถมศึกษา ในเกณฑ์การเทียบโอนของกรม ได้แจ้งไว้ว่า สามารถเทียบโอนได้ไม่เกิน 36 หน่วยกิต ผลการเรียนที่เทียบโอน ให้ใช้ค่าระดับผลการเรียนตามที่ปรากฏ นอกจากนี้และกรณีหากจบในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ใบสุทธิที่มีผลการเรียนรวม สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้จำนวน 24 หน่วยกิต ให้ผลการเรียนเป็นผ่าน

ปัญหามีอยู่ว่า ใบ รบ.ประถมศึกษา ในระบบ ไม่มีจำนวนหน่วยกิต มีแต่จำนวนชั่วโมงและเกรดแต่ละรายวิชาออกไว้ จึงอยากทราบแนวทางการเทียบโอนว่านักศึกษาคนนี้สามารถเทียบโอนได้ทั้งหมด 36 หน่วยกิตหรือไม่ และปรากฏเป็นระดับผลการเรียนได้หรือไม่ เราจะเทียบจำนวนชั่วโมงเป็นหน่วยกิตได้อย่างไร

ตอบ

1) การเทียบโอน เป็นอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา ส่วนกลางช่วยทำ “แนวทาง” ไว้เพียงบางหลักสูตร มีอีกหลายหลักสูตรที่ส่วนกลางไม่ได้ทำแนวทางไว้ เช่น หลักสูตรของวิทยาลัยนาฏศิลป์ หรือแม้แต่ของโรงเรียนในระบบหลักสูตรปัจจุบันทั้งระดับประถม-ม.ต้น-ม.ปลาย ก็ไม่ได้ทำแนวทางไว้ สถานศึกษาต้องดำเนินการเอง หลักการที่สำคัญคือ ถ้าเนื้อหารายวิชาใดตรงกัน 60 % ขึ้นไป ก็เทียบโอนได้ ไม่ว่าจะมาจากหลักสูตรใด ๆ ก็ตาม แต่ปัญหาคือ เรารู้แต่เนื้อหาของรายวิชาเรา ไม่รู้เนื้อหาของรายวิชาเขา แล้วจะรู้ได้อย่างไรว่า รายวิชาใดตรงกับรายวิชาของเราถึง 60 % ถ้าจะให้ดีก็หาเอกสารคำอธิบายรายวิชาของเขามาดู ในทางปฏิบัติบางครั้งจะไม่สามารถหาคำอธิบายรายวิชาของเขา มาดูเนื้อหาวิชาได้ อาจพิจารณาจากชื่อรายวิชานั้นว่าน่าจะมีเนื้อหาเรื่องใด สอดคล้องกันหรือไม่ ถ้าสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเลือกในหลักสูตรสถานศึกษาเรา ก็เทียบโอนเป็นผลการเรียนรายวิชาเลือก ไม่ใช่เน้นให้เทียบโอนแต่รายวิชาบังคับ

จะเทียบโอนได้ 36 หน่วยกิตหรือไม่ ก็ให้เป็นไปตามหลักการนี้

- 2) ถ้ามีแต่จำนวนชั่วโมง ไม่มีจำนวนหน่วยกิต ให้เทียบ 40 ชั่วโมง เท่ากับ 1 หน่วยกิต
- 3) กรณีนี้ ต้องเทียบโอนเป็นเกรด
- 4) วิธีคำนวณเกรดที่เทียบโอนได้

- ถ้าเทียบโอนจากหลายวิชา มาเป็นวิชาเดียว เช่นเทียบโอนจากวิชาในระบบ 2 วิชาคือ วิชา A จำนวน 1 หน่วยกิต กับวิชา B จำนวน 3 หน่วยกิต มาเป็นวิชา C ของ กศน.จำนวน 4 หน่วยกิต ให้นำจำนวนหน่วยกิตคูณระดับผลการเรียนของรายวิชาทั้งสอง มาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด และปัดเศษ สมมติว่า

วิชา A จำนวน 1 หน่วยกิต ได้เกรด 2

ส่วนวิชา B จำนวน 3 หน่วยกิต ได้เกรด 4

วิชา C ที่เทียบโอนได้จะได้เกรด = $(1 \times 2) + (3 \times 4)$ แล้วหารด้วย 4 = เกรด 3.5

- ถ้าเทียบโอนจาก 1 หรือหลายวิชา มาเป็น หลายวิชา เกรดของวิชาที่เทียบโอนได้ ให้เท่ากันทุกวิชา เช่น จากตัวอย่างแรก

วิชา A จำนวน 1 หน่วยกิต ได้เกรด 2

กับวิชา B จำนวน 3 หน่วยกิต ได้เกรด 4

ถ้าเทียบโอนเป็นวิชาของ กศน. คือวิชา C จำนวน 2 หน่วยกิต กับวิชา D จำนวน 1 หน่วยกิต (หน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะมากกว่าหน่วยกิตที่นำมาเทียบโอนไม่ได้ แต่น้อยกว่าได้) ทั้งวิชา C และ D จะได้เกรด 3.5 เท่ากัน

- ถ้าเทียบโอนจากวิชาเดียว มาเป็นวิชาเดียว เกรดของวิชาที่เทียบโอนได้จะเท่ากับเกรดของวิชาที่นำมาเทียบโอน

ดูตัวอย่างการคำนวณเกรดที่เทียบโอนได้ ในตอนท้ายที่

<http://www.gotoknow.org/posts/365824>

5) ถ้าเขาเรียนเกิน ป.4 แล้ว แต่เราพิจารณาเทียบโอนให้เขาได้ไม่ถึง 24 หน่วยกิต ให้อุ่นโหลมเทียบโอนให้ 24 หน่วยกิตเลย

บางแห่งไม่ให้เทียบโอนถ้าเรียนมานานแล้ว ไปได้ไหม

กรณีที่เรียนไม่จบ ป.6 เทอมสอง สามารถเทียบโอนวิชาที่เรียนมาตั้งแต่ ป.1 ถึง ป.6 เทอมหนึ่งได้หรือไม่ ถ้ากรณีเรียนมานานแล้ว ยังโอนได้เหมือนเดิมใช่ไหม จนท.แจ้งว่า ต้องเรียนใหม่หมด

ตอบ สามารถเทียบโอนวิชามาเรียนต่อระดับประถม เพื่อให้เรียนจบระดับประถมเร็วขึ้นได้

ปกติการเทียบโอนการเรียนวิชาสามัญที่เป็นระดับชั้นต่าง ๆ ส่วนกลางไม่ได้กำหนดว่าต้องเรียนมาแล้วไม่เกินกี่ปี แม้แต่จบ ป.4 ตั้งแต่สมัยก่อน ถ้ามีหลักฐาน ยังให้เทียบโอนได้ถึง 24 หน่วยกิต การเรียนถึง ป.6 เทอมแรก ก็ต้องเทียบโอนได้ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต แต่บางสถานศึกษาอาจกำหนดเองว่าต้องจบมาแล้วไม่เกินกี่ปี ซึ่งเขาก็มีอำนาจกำหนดลักษณะนี้ได้ แต่ไม่ควร

ผลการเทียบโอนกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เป็น ผ่าน หรือเป็นเกรด

ถาม การเทียบโอนกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ผลที่ได้คือ ผ่าน แต่ที่ทำงานให้ผลการเรียนเป็นตัวเลข ผิดหรือเปล่า หรือว่ามีวิธีการเทียบให้เป็นตัวเลขด้วย ถ้าผิดควรทำอย่างไร

ตอบ มีเฉพาะการเทียบโอนจาก กศ.ขั้นพื้นฐานที่สูงกว่า ป.4 กับการเทียบโอนจากการประเมินความรู้และประสบการณ์ เท่านั้น ที่ผลการเทียบโอนเป็นเกรด 8 ระดับ

ถ้าเทียบโอนจากกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ต้องแก้ผลเป็น ผ่าน

(ผมเคยไปเป็นวิทยากรเรื่องการเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตร กศน.ขั้นพื้นฐาน 51 ที่ กศน.อ.เสนา โดยในการบรรยายมีการให้ทดสอบทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี โครสสนใจ PowerPoint ที่ผมทำไปประกอบการบรรยาย ดาวน์โหลดได้ที่

<https://dl.dropboxusercontent.com/u/109014048/Compressrd/tiebOon.rar>)

ตัวอย่างข้อสอบภาคทฤษฎี

1) เทียบโอนผลการเรียนเพื่ออะไร ?

ก. เรียนน้อย ๆ จบเร็ว ๆ

ข. ส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย

ค. ส่งเสริมการเรียนรู้หลักสูตรอื่น ๆ

ง. ไม่ต้องเรียนซ้ำในวิชาที่มีความรู้แล้ว

2) เทียบโอนแบบใด ให้ผลการเทียบโอนเป็นเกรด ?

ก. ป.4

ข. การศึกษาต่อเนื่อง

ค. หลักสูตรต่างประเทศ

ง. ประเมินความรู้และประสบการณ์

3) เรียน ปวช. มา

- วิชาภูมิเศรษฐศาสตร์ 2 นก. ได้เกรด 2

- วิชาเหตุการณ์ปัจจุบัน 2 นก. ได้เกรด 2

- วิชาวิถีธรรมวิถีไทย 2 นก. ได้เกรด 2.5

เทียบโอนเข้าหลักสูตร กศน. เป็นวิชาสังคมศึกษา (3 นก.) กับ ศาสนาและหน้าที่พลเมือง (2 นก.) ได้เกรดเท่าไร?

ก. ได้เกรด 2 ทั้งสองวิชา

ข. ได้เกรด 2.17 ทั้งสองวิชา

ค. ได้เกรด 2.5 ทั้งสองวิชา

ง. สังคมฯ ได้ 2 ศาสนาและหน้าที่พลเมืองได้ 2.5

ปัญหาเกี่ยวกับ กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

1) ใครเป็นผู้กำหนดจำนวนชั่วโมงกิจกรรม กพช. ให้แต่ละครั้ง (กำหนดโดย คณะกรรมการพิจารณาและประเมินผลโครงการ หรือ ครู กศน.ตำบล/ครูอาสาฯ หรือเจ้าหน้าที่ กพช. หรือผู้บริหาร)

2) กิจกรรมค่า 3 วัน 2 คืน จำเป็นต้องให้ชั่วโมงกิจกรรม 25 ชั่วโมงหรือไม่ สามารถให้น้อยกว่าหรือมากกว่า 25 ชั่วโมงได้หรือไม่ มีหลักเกณฑ์พิจารณาอย่างไร

3) ถ้ากิจกรรม กพช.ทำทุกทอม แต่เจ้าหน้าที่ไอทีไม่ได้คีย์ลงในโปรแกรมไอทีในแต่ละทอม ได้หรือไม่

ตอบ

1) เอกสารหลักฐานการทำ กพช. ที่สำคัญมี 2 ขั้นตอนคือ

- การเสนอโครงการก่อนทำ กพช. ให้ ผอ.สถานศึกษา หรือผู้ที่ ผอ.สถานศึกษาแต่งตั้ง/มอบหมาย เห็นชอบ

- การรายงานผลการทำ กพช. หลังทำ กพช.เสร็จแล้ว ให้ ผอ.สถานศึกษา อนุมัติ

ในส่วนของเอกสารการรายงานผลการทำ กพช. ต้องปรับปรุงให้มีการแนบรายชื่อ นศ. ทั้งหมดที่ทำ กพช. นั้น และมีจำนวนชั่วโมงที่ทำ กพช. ของ นศ.แต่ละคน ต่อท้ายด้านขวาของรายชื่อ นศ.แต่ละคนด้วย

รายชื่อ นศ. และจำนวนชั่วโมงนี้ พิจารณาเสนอโดย นศ.ร่วมกับคณะกรรมการพิจารณา และประเมินผลการปฏิบัติโครงการ เมื่อเสนอรายงานไปถึง ผอ.สถานศึกษา และ ผอ.สถานศึกษา อนุมัติหรือไม่อย่างไร รายชื่อและจำนวนชั่วโมงก็เป็นไปตามที่ ผอ.สถานศึกษาอนุมัติ รายงานผลที่ ผอ.อนุมัติแล้วนี้ นายทะเบียนจะใช้เป็นเอกสารหลักฐานในการบันทึกการทำกิจกรรม กพช.ของ นศ. แต่ละคน ลงในระบบทะเบียน

ในส่วนของเอกสารการเสนอโครงการก่อนทำ กพช.นั้น จะกำหนดให้แนบรายชื่อ นศ. และจำนวนชั่วโมงก็ได้ รายชื่อและจำนวนชั่วโมงแนบพร้อมการเสนอโครงการนี้ พิจารณาเสนอโดย นศ.ร่วมกับครูที่ดูแล นศ.กลุ่มนั้น

รายชื่อ นศ.และจำนวนชั่วโมง ในเอกสารทั้ง 2 ส่วนนี้ ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน เพราะในการทำกิจกรรม กพช.จริง อาจไม่เป็นไปตามโครงการที่เสนอก็ได้ แต่รายชื่อและจำนวนชั่วโมงที่นายทะเบียนใช้บันทึกในระบบทะเบียน คือรายชื่อและจำนวนชั่วโมงในรายงานผลการทำ กพช. หลังทำ กพช.เสร็จ ที่ ผอ.อนุมัติแล้วเท่านั้น

2) การพิจารณาจำนวนชั่วโมง ของ นศ.ร่วมกับครูหรือคณะกรรมการฯ จะเป็นกี่ชั่วโมงนั้น หลักสูตรปี 51 แตกต่างและพิจารณาง่ายกว่าหลักสูตรปี 30 โดยหลักสูตรปี 30 ใช้คำว่า “หน่วยกิจกรรม” (ม.ต้น ให้ทำ กพช. 41 หน่วยกิจกรรม, ม.ปลาย ให้ทำ กพช. 48 หน่วยกิจกรรม) ที่จริงเปลี่ยนเป็นให้ทำ กพช. 100 “ชั่วโมง” มาตั้งแต่หลักสูตรปี 44 แล้ว แต่หลายคนยังยึดติดและใช้คำว่า หน่วยกิจกรรม มาจนถึงปัจจุบัน ทำให้เข้าใจผิดในการคิดจำนวนชั่วโมง กพช.

ถ้าเป็นหน่วยกิจกรรมตามหลักสูตรปี 30 โครงการใดจะให้กี่หน่วยต้องพิจารณาจากความสำคัญ-ประโยชน์-ความยากง่ายในการทำ แต่เมื่อเปลี่ยนเป็นให้ทำ กพช. 100-200 ชั่วโมง ในหลักสูตรปี 44-51 แล้ว จำนวนชั่วโมง ก็คือ “เวลาเป็นจำนวนชั่วโมงที่ต้องใช้ในการทำกิจกรรมนั้น” แค่นั้นเอง ไม่ต้องคิดมาก ทุกโครงการที่ได้รับความเห็นชอบให้ทำ กพช.แล้ว จะต้องมีความสำคัญ-ประโยชน์มากพอแล้ว จะให้กี่ชั่วโมงก็แค่พิจารณาให้ได้ว่ากิจกรรมนั้นต้องใช้เวลาทำทั้งหมดกี่ชั่วโมง เท่านั้นเอง

การนับจำนวนชั่วโมง ให้นับจำนวนชั่วโมงที่ใช้ตั้งแต่ นศ.วางแผน-ประสานงาน-สรุป ประเมินผล ด้วย ส่วนช่วงไหนที่ นศ.ไม่ได้ทำกิจกรรมตามที่กำหนดก็ไม่ต้องนับเวลา เช่น

การไปเข้าค่าย ถ้านักศึกษามีการมาประชุมเขียนแผนกันล่วงหน้า 3 ชั่วโมง ก็นับรวม 3 ชั่วโมงนี้เข้าไปด้วย

ในระหว่างการเดินทางไปเข้าค่าย ถ้า นศ.นั่งรถไปโดยไม่มีกิจกรรมระหว่างเดินทาง ก็ไม่นับชั่วโมงในระหว่างเดินทางนี้ ถ้ามีการทำกิจกรรมถึงแม้จะทำกิจกรรมบนรถก็นับชั่วโมงด้วย

ในภาคกลางคืน ถ้าปล่อยให้ นศ.ทำกิจวัตรของแต่ละคนและพักผ่อนตามอัธยาศัยก็ไม่นับ ชั่วโมงภาคกลางคืน แต่ถ้ามีกิจกรรมให้ทำในภาคกลางคืนก็นับจำนวนชั่วโมงที่ต้องทำกิจกรรมในภาค

กลางคืนด้วย หรือไม่มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันในภาคกลางคืนแต่มีการบ้านให้ต่างคนต่างทำให้เสร็จในคืนนั้น ก็นับรวมจำนวนชั่วโมงที่ต้องใช้ในการทำการบ้านด้วย เป็นต้น

3) ในโครงการเดียวกันที่มี นศ.หลายคนร่วมทำกิจกรรม กพช. นศ.แต่ละคนไม่จำเป็นต้องได้ ชั่วโมง กพช.เท่ากัน เช่น โครงการแข่งขันกีฬา มี นศ.เพียงบางคนเป็นคณะกรรมการ/คณะกรรมการจัดแข่งขันกีฬา ต้องมีการประชุมวางแผนกัน จะได้ชั่วโมงมากกว่า นศ.ที่ไม่ได้มาร่วมประชุมวางแผน ส่วน นศ.บางคนเป็นนักกีฬาลงแข่งขันด้วย ต้องมีการซ้อมก่อนแข่ง ก็นับชั่วโมงช่วงการซ้อมเข้าไปด้วยก็ได้ นศ.บางคนมาร่วมในวันเชียร์กีฬาเท่านั้นก็ได้ชั่วโมงน้อยกว่า ถ้ามีการแข่งขันหลายรอบ นศ.ที่มาร่วมกิจกรรมรอบเดียวก็ได้ชั่วโมงน้อยกว่า นศ.ที่มาร่วมกิจกรรมหลายวัน เป็นต้น

(ในบัญชีรายชื่อ นศ.ที่ร่วมกิจกรรม กพช. แนบรายงานผลการทำ กพช. หรือแนบเสนอโครงการก่อนทำ กพช. จึงให้ปรับแบบฟอร์มโดยระบุจำนวนชั่วโมงไว้ด้านขวาของรายชื่อเป็นรายคนเลย)

4) กรอบการจัด กพช. ฉบับล่าสุด ยังเป็นปี 2555 ตอนนี้อย่างไม่ได้กำหนดใหม่ แต่ในกรอบนี้ยังให้ทำ กพช. 100 ชั่วโมง แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ กิจกรรมศีลธรรม 50 ชั่วโมง และกิจกรรมตามนโยบาย กศน. 50 ชั่วโมง ปัจจุบันมีหนังสือแจ้งที่ให้เพิ่ม กพช.ทั้งหมดเป็น 200 ชั่วโมง ก็ยังให้ทำตามกรอบนี้ทั้ง 2 ส่วน แต่ปรับเป็นส่วนละ ไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง

ในกรอบนี้ กำหนดว่า เข้าค่ายคุณธรรม 3 วัน 2 คืน 25 ชั่วโมง ซึ่งเราไม่จำเป็นต้องให้ 3 วัน 2 คืน เป็น 25 ชั่วโมง อาจให้น้อยกว่าหรือมากกว่า 25 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ทำจริงตามที่ผมตอบในข้อ 2) นี้ โดยผู้พิจารณากำหนดจำนวนชั่วโมงก็เป็นไปตามในข้อ 1) นี้

5) ถ้า นศ.ทำกิจกรรม กพช.แล้วจริงแท้แน่นอน แต่ จนท.ไอที ไม่บันทึกข้อมูลในทะเบียนให้ ถ้ามีเอกสารรายงานผลการทำกิจกรรม กพช.ที่ ผอ.อนุมัติแล้วก็นำเอกสารนี้มาบันทึกข้อมูลย้อนหลังหรือทำเอกสารขึ้นมาใหม่ได้ แต่ถ้าไม่มีเอกสารใดเลย ทั้งๆที่มีการเสนอทำ กพช. และ นศ.ทำจริง ก็ต้องดูว่าเป็นความบกพร่องของใคร เป็นความบกพร่องของครู/เจ้าหน้าที่ หรือของ นศ. ถ้าเป็นความบกพร่องของครู/เจ้าหน้าที่ แต่แก้ไขได้ ไม่เสียหายถึงขั้นมีการฟ้องร้อง และเป็นความบกพร่องครั้งแรกก็อาจแก้ว่ากล่าวตักเตือน/ภาคทัณฑ์ เพื่อให้เกิดการตื่นตัวพัฒนาไม่ให้มีปัญหาเกิดขึ้นอีก

ทำ กพช. ช่วงปิดเทอม – ทำเทอมเดียว 200 ชม. ได้ไหม

ถาม ลูกเรียนครบทุกวิชาในเทอมนี้ แต่ไม่มี ชม. กพช. เทอมนี้เขาไม่มีกิจกรรมอะไรให้ทำแล้ว ถาม ผอ.ว่าทำ กพช. ช่วงปิดเทอมได้ไหม ผอ.บอกไม่มี กพช. ตอนปิดเทอม ถ้าทำเทอมหน้า 200 ชม.เลยเพื่อจบ จะทำได้ไหม ผอ.บอกว่าทำเทอมเดียว 200 ชม. ไม่ได้ ช่วยตอบด้วยนะ กลุ่มใจมากเลย

ตอบ จริง ๆ แล้ว ทำได้

- ทำ กพช. ช่วงปิดเทอมก็ได้

- ทำ กพช. เทอมเดียว 200 ชม. ก็ได้

เราไม่จำเป็นต้องทำ กพช.ตามที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด/เป็นผู้คิดให้ทำเป็นกลุ่ม (ที่ถูกต้องตามหลักการคือ นักศึกษาเป็นผู้เสนอโครงการ กพช.โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา การกำหนดโครงการ กพช.โดยสถานศึกษานั้นผิดหลักการ) เราสามารถคิดเสนอทำโครงการ กพช.คนเดียวก็ได้ เช่น โครงการจิตอาสาช่วยพัฒนาห้องสมุด (มาเป็นผู้ช่วยบรรณารักษ์ทุกวัน ได้ กพช.วันละ 7 ชม.) เป็นต้น
ผอ. อาจจะเข้าใจ หรือ ผอ.ไม่มีนโยบาย/ไม่อนุญาตให้ทำอย่างนี้

การทำ กพช. หรือสอบ e-Exam ช่วงปิดภาคเรียนแล้วจบ อนุมัติผลก่อนเปิดเทอม จะถือว่าจบในภาคเรียนที่ผ่านมาเลย โดยถ้าจบหลังรายงาน GPA ไปแล้ว ก็เป็นการจบไม่พร้อมรุ่น (ถ้าโครงการทำ กพช.นั้นมากกว่า 1 วัน ตั้งแต่วันที่ยังไม่เปิดภาคเรียน ถึงวันที่เปิดภาคเรียนใหม่แล้ว ให้ถือว่าทำในภาคเรียนใหม่ เพราะ ผอ.จะต้องอนุมัติผลหลังวันเปิดภาคเรียน)

อ.เบญจวรรณ กลุ่มพัฒนา กศน. สรุปว่า ถ้าผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตรครบทุกข้อในวันใด ก็อนุมัติให้จบและออกใบ รบ. ในวันนั้นได้ ไม่ว่าจะวันนั้นจะเป็นวันอาทิตย์หรือวันอะไร (ระบุวันที่จบในโปรแกรม ITw ของผู้จบไม่พร้อมรุ่น ที่เมนู 1 - 1 - 5) ถ้าจบหลังส่ง GPA ให้กลุ่มแผนงานแล้วให้นำข้อมูลผู้ที่จบไม่พร้อมรุ่นนี้ ไปรายงาน พร้อมกับการรายงาน GPA ในภาคเรียนถัดไป

ถาม นักศึกษาที่เป็นทหารเกณฑ์อยู่สามจังหวัดชายแดนใต้ สามารถทำกิจกรรม กพช. โดยนำกิจกรรมที่เขาปฏิบัติ เช่น เป็นทหารที่คอยรับส่งครู พระ มาเขียนเป็นกิจกรรม. กพช.ได้หรือเปล่า มีหนังสือสั่งการโดยตรงหรือเปล่า

ตอบ ไม่มีหนังสือสั่งการเป็นรายกรณี แต่ให้พิจารณาจากกรอบการทำ กพช. ว่า กิจกรรมนั้นโยงเข้ากรอบการทำ กพช. ข้อใดได้หรือไม่

ดูกรอบการทำ กพช. ได้ที่

<https://dl.dropboxusercontent.com/u/109014048/QualityOfLife.pdf>

เช่น การคุ้มครองครู-พระ ถ้าทำโดยสมัครทำ (ไม่ใช่ทำเพราะเป็นบทบาทหน้าที่ที่กำหนดโดยไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้) นศ.ก็เสนอเป็นโครงการ กพช. ประเภทกิจกรรมพัฒนาสังคมและชุมชน ตามกรอบ กพช. ข้อ 4.2 (2) ได้

นศ.กศน.ย้ายอำเภอ ต้องทำ กพช.ใหม่หมดไหม

ถาม นักศึกษาลาออกหลักสูตรพื้นฐาน 2551 จากกศน.เขตหรืออำเภออื่นและมาสมัครเรียนหลักสูตร 2551 เขตลาดพร้าวและนักศึกษามีกิจกรรม กพช. 70 ชม.เราจะเทียบ กพช.70 ชม.ให้นักศึกษาได้หรือเปล่า

ตอบ กพช.เทียบโอนไม่ได้ แต่ถ้าหลักสูตรเดียวกัน (หลักสูตร 51 เหมือนกัน) ระดับเดียวกัน ในลักษณะนี้ ไม่ใช่การ "เทียบโอน" สามารถโอนมาได้ แต่การบันทึกในโปรแกรม ITw ยังไม่รองรับ

โดยตรง ให้ใช้วิธีบันทึกในเมนู 1 - 4 - 1 (ขั้นตอนการดำเนินงาน - บันทึก กพข.และการประเมิน
คุณธรรม - บันทึกการทำกิจกรรม) บันทึกในภาคเรียนที่สามักรเรียน โดยในช่อง "กิจกรรม" ให้ลง
ว่า "ทำ กพข.ที่สถานศึกษาเดิม หลักสูตรเดียวกัน" แล้วถ่ายเอกสารใบ รบ. ที่ระบุจำนวนชั่วโมง กพข.
เก็บไว้เป็นหลักฐาน แทนเอกสารหลักฐานการทำกิจกรรม กพข. ของนักศึกษาคนนั้น

ถ้าไม่ใช่หลักสูตรเดียวกัน เช่น ลาออกจากหลักสูตร 44 ไปเข้าหลักสูตร 51 ต้องเริ่มทำ กพข.
ใหม่หมด

นักศึกษาที่เทียบโอน ต้องทำ กพข.กี่ชั่วโมง

ถาม เรื่อง กพข 200 ชม. ใช้กับ นศ. ที่สมัครเรียนตั้งแต่ภาค 2/56 ซึ่งบังคับใช้กับ นศ.ทุกคน
ไม่ว่าจะเป็น นศ.ปกติหรือเทียบ โอนใช่ใหม .. ครูไม่ยอม เถียงฉันซึ่งเป็นนายทะเบียน หัวชนฝา
อยากจะให้เด็กจบอย่างเดียว อยากได้แค่ นศ. อ้างว่าเทียบ โอนไม่ต้องทำ กพข. 200 ชม. ทำให้ฉันหา
ระเบียบมาให้ดู ฉันค้นไม่เจอ เจอแต่ประกาศที่ให้เริ่ม กพข. 200 และฉันเอาคู่มือหลักสูตร 51 ให้ดู
เรื่องการทำ กพข. ในคู่มือบอกว่า กพข.ไม่สามารถเทียบ โอนได้ แต่มันไม่ชัดเจนว่าครอบคลุม นศ.
เทียบโอนหรือไม่ ทำอย่างไรดี จะอ้างระเบียบหรือคำสั่งอะไร

ตอบ

1) ประเด็นที่ ในคู่มือบอกว่า กพข.ไม่สามารถเทียบ โอนได้ นั้น คือ กพข.เทียบ โอนต่าง
หลักสูตรไม่ได้ ต้องมาทำ กพข. ใหม่ทั้งหมด แม้แต่หลักสูตร กศน.ด้วยกัน เช่น ทำ กพข.ตอนเรียน
หลักสูตร กศน.ปี 44 ถ้าเรียนไม่จบ เมื่อเทียบ โอนมาเรียนต่อในหลักสูตร กศน.ปี 51 ต้องมาทำ กพข.
ใหม่ทั้งหมด เพราะถือเป็นคนละหลักสูตร แต่ถ้าเป็นหลักสูตรเดียวกัน เช่น ทำ กพข.ในหลักสูตร
กศน.ปี 51 แล้วย้ายไปเรียนที่ กศน.อำเภออื่นในหลักสูตร 51 เช่นกัน อย่างนี้โอน กพข.ไปได้ (
หลักสูตรเดียวกัน จะเป็นการ “โอน” ไม่ใช่ “เทียบ โอน”)

2) ประเด็น นศ.เทียบ โอน ถึงจะเทียบ โอนแล้วเรียนภาคเรียนเดียวจบ ก็ต้องทำ กพข. 200
ชั่วโมง ถ้าไม่สามารถทำ กพข.ได้ครบ 200 ชั่วโมง ก็เรียนภาคเรียนเดียวไม่จบ ภาคเรียนต่อไปทำแต่
กพข.อย่างเดียว

ที่ให้หาระเบียบว่า กพข. 200 ชม. ครอบคลุม นศ.เทียบ โอนด้วย นั้น ตามหลักสูตร
กำหนดเงื่อนไขการจบหลักสูตรไว้ 4 ข้อ โดยข้อ 2 คือ ผ่าน กพข. ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง โดยไม่ได้
ระบุว่ายกเว้นเทียบ โอนหรือยกเว้นใคร ซึ่ง นศ.ทุกคนต้องผ่านเงื่อนไขทั้ง 4 ข้อนี้จึงจะจบ ต้องบอก
ให้เขาเป็นฝ่ายหาระเบียบว่า เทียบ โอนแล้วไม่ต้องทำ กพข. หรือเทียบ โอนแล้วให้ทำ กพข.กี่ชั่วโมง มี
ระเบียบอะไรตรงไหนที่บอกว่าเงื่อนไขการจบยกเว้นกรณีเทียบ โอน

(ถ้าเขาบอกให้หาระเบียบว่า ผู้หญิงต้องทำ กพข. เท่ากับผู้ชาย เราต้องบอกให้เขาเป็นฝ่าย
หาระเบียบว่าผู้หญิงไม่ต้องทำ กพข.เท่ากับผู้ชาย เพราะ เงื่อนไขในหลักสูตร ไม่ได้ยกเว้นผู้หญิงไว้
ไม่ใช่ให้เราเป็นฝ่ายหาระเบียบที่ระบุว่าผู้หญิงต้องทำ กพข.เท่ากับผู้ชาย)

โปรแกรม ITw จะไม่รับรู้การพูด/การเถียง ถ้าระบุเงื่อนไขในตารางระบบว่า กพข. 200
ชั่วโมง แล้วถ้า นศ.รายใดยังมี กพข. ไม่ครบ 200 ชั่วโมง โปรแกรมก็ไม่สามารถออกใบ รบ.ว่าจบ ให้
อยู่แล้ว ไม่ว่าจะเทียบโอนมากแค่ไหน ไม่ต้องเถียงกันให้เสียเวลา ถึงตรงนี้

ย้ายสถานศึกษา หลักสูตรเดียวกัน โอนได้หมด

ถาม จัด กศ.ขั้นพื้นฐานในค่ายทหาร ให้แก่ทหารกองประจำการ (ทหารเกณฑ์) แต่ทหาร
เกณฑ์บางรายจะปลดประจำการโดยที่ยังเรียนไม่จบ (โกล้จะจบแล้วมีเพียงบางรายวิชาไม่ผ่าน) จึง
ออกใบ รบ.ให้ ว่า “ศึกษาต่อที่อื่น” ถามว่า ถ้านำใบ รบ.นี้ ไปเทียบโอนเข้าเรียนที่สถานศึกษาอื่น จะ
เทียบโอนได้หมด หรือเป็นไปตามระเบียบการเทียบโอนคือเทียบโอนได้ไม่เกิน 75 % ของจำนวน
หน่วยกิตทั้งหมดในระดับชั้น

ตอบ ถ้าเป็นหลักสูตรเดียวกัน เช่น หลักสูตร กศน.2551 เหมือนกัน จะโอนได้หมดทุกวิชา
รวมทั้ง กพข.ด้วย ยกเว้นเฉพาะวิชาเลือกที่ไม่มีในสถานศึกษาแห่งใหม่ (จริง ๆ แล้ว หลักสูตร
เดียวกัน ไม่ได้เป็นการ “เทียบโอน” แต่เป็นการ “โอน” ผลการเรียนรู้ ซึ่งนายทะเบียนสามารถ
ดำเนินการโอนได้โดยไม่ต้องให้คณะกรรมการเทียบโอนฯพิจารณา แต่ในโปรแกรม ITw เรื่องการ
โอนนี้ยังรวมอยู่ในเรื่อง การเทียบโอน) ถ้าต่างหลักสูตร เช่นจากหลักสูตร 51 ในระบบ มาหลักสูตร
กศน.51 หรือ จากสูตร กศน.44 มาหลักสูตร กศน.51 จึงจะเทียบโอนได้ไม่เกิน 75 % ของจำนวนหน่วย
กิตทั้งหมดในระดับชั้น และเทียบโอน กพข.ไม่ได้เลย

ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ถาม มีระเบียบเกี่ยวกับกิจกรรมผู้เรียน ที่ไม่ให้ไปต่างจังหวัดไหม

ตอบ ตามกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสำนักงาน กศน. ข้อ 3.3 กำหนด
ว่า ถ้าจัดกิจกรรมในรูปแบบศึกษาดูงาน ให้ไปในพื้นที่ใกล้เคียงหรือภายในจังหวัด/ภาคเดียวกัน กรณี
ออกนอกพื้นที่ ให้ขอความเห็นชอบจากผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. และ ข้อ 4 ย่อหน้า
ท้าย ไม่ให้สถานศึกษาเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากผู้เรียน ฉะนั้น งบคงไม่เพียงพอที่จะไปไกล (
ดูกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้ที่ <https://db.tt/lke71Gou>)

เงินพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เบิกจ่ายได้เฉพาะตามจำนวน นศ.ที่ร่วมโครงการ ใช้นใหม่

ถาม กรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่ให้รายหัวมาจัด การเงินแจ้งว่าต้องจัดต่อโครงการ คือถ้าเป้าหมาย 100 คน ก็เอา 100 คุณอัตรารายหัว ได้เท่าไรก็ใช้ได้เท่านั้น แต่ละโครงการไม่เกิน นั้น...ถูกไหม...แต่ละภาคเรียนน่าจะนำมาถัวเฉลี่ย ได้...

ตอบ ตามกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กำหนดให้ "เบิกจ่ายภายในวงเงินราย หัวผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในภาคเรียนนั้นๆ" ฉะนั้นจะนำไปถัวกับภาคเรียนอื่นไม่ได้

ถ้าจะถัวจ่ายภายในภาคเรียนเดียวกัน เราต้องส่งแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตลอดภาคเรียน โดย กำหนดเป้าฯรวมทุกโครงการ/กิจกรรมให้รวมจำนวน นศ.ทุกคนจึงจะใช้เงินเต็ม ตามยอดที่ได้รับจัดสรรได้ แต่อาจแยก เป็นหลายกิจกรรมหรือหลายโครงการย่อยโดยบางกิจกรรมใช้ เงินเกินรายหัว และบางกิจกรรมใช้เงินต่ำกว่ารายหัว

เช่น สมมติว่า นศ.ทั้งหมด 250 คน ยอดเงินรวม 30,000 บาท อาจแยกเป็น 2 กิจกรรมหรือ 2 โครงการย่อย คือ

1) เข้าค่าย 50 คน ใช้เงิน 25,000 บาท

2) กิจกรรมพัฒนาความรู้ในสาระความรู้พื้นฐาน จัดอยู่ภายในตำบล/อำเภอ 200 คน ใช้เงิน 5,000 บาท

ถ้าวางทุกกิจกรรมหรือทุกโครงการย่อยแล้ว ผู้เรียนได้พัฒนาทุกคน วงเงินรวมไม่เกินที่ได้รับ จัดสรร ก็ได้

ถาม อยากได้ระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตอบ ไม่มีระเบียบโดยเฉพาะ โดยท้ายข้อ 4 ในกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กำหนดว่า "ให้การเบิกจ่ายเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ภายในวงเงินรายหัวผู้เรียนที่เข้าร่วม กิจกรรมในภาคเรียนนั้นๆ โดยยึดหลักประหยัด ถูกต้อง โปร่งใส พร้อมรับการตรวจสอบ และไม่ ให้สถานศึกษาเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากผู้เรียนอีก"

ปกติใช้ระเบียบการฝึกอบรมไม่ได้ ถ้าจำเป็นต้องเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายในกิจกรรม พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้จ่ายเป็นค่าตอบแทนวิทยากรสอนเสริม

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในลักษณะสอนเสริม สอนคอมพิวเตอร์ กระทรวงการคลังบอกว่า เป็นงานประจำตามปกติของเรา เหมือนการพบกลุ่ม การเรียนวิชาชีพระยะสั้น กลุ่มสนใจ เหมือนการ เรียนการสอนในโรงเรียน จึงไม่ให้มีการเลี้ยงอาหาร

วงพัฒนาผู้เรียน (เงินอุดหนุน) ทุกกิจกรรม จ่ายเป็นค่าวัสดุได้ เช่นค่าวัสดุกีฬา แต่จ่ายกับตัว ผู้เรียนไม่ได้ (คือจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงให้ผู้เรียนไม่ได้ จ่ายค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มไม่ได้) เพราะผู้เรียน ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติงานให้ราชการ ส่วนอาหารมื้อหลักจ่ายได้เฉพาะลักษณะเข้าค่ายที่ใช้สถานที่เอกชนหรือ

ส่วนราชการอื่น โดยจ่ายให้เอกชนหรือส่วนราชการอื่นเป็นผู้รับเงิน ให้เขาเป็นผู้จัดหาอาหารมื้อหลักให้ และไม่ต้องเชิญแขกผู้มีเกียรติ (หมายถึงเบิกจ่ายเกี่ยวกับแขกผู้มีเกียรติไม่ได้) เพราะการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นงานประจำตามปกติของสถานศึกษา จ่ายค่ายานพาหนะและค่าเช่าที่พัก/ค่าเช่าสถานที่ได้

ปัญหา วุฒิปลอม

ถาม พบวุฒิปลอม ใครเป็นผู้แจ้งความ

ตอบ การตรวจสอบวุฒิการศึกษา ที่สถานศึกษา/หน่วยงานอื่น ส่งมาให้ตรวจสอบ ในคู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ปกสีเลือดหมู หน้า 141-143 (ดูได้ที่ <https://db.tt/1ZHSPr3g>) ระบุว่า “กรณีเอกสารหลักฐานการศึกษาที่ตรวจสอบนั้น ไม่ใช่เอกสารฉบับจริง มีการปลอมแปลง ให้สถานศึกษาดำเนินการแจ้งความดำเนินคดีผู้เกี่ยวข้อง และรายงานให้สำนักงาน กศน.ทราบโดยด่วน”

สมมุติว่ามีผู้นำใบวุฒิที่ระบุว่าจบ ม.ต้น จาก กศน.อ.วังใหญ่ ไปใช้สมัครเรียน ม.ปลาย ที่ กศน.อ.บางหุบ

แล้ว กศน.อ.บางหุบ ส่งใบวุฒินั้นไปให้ กศน.อ.วังใหญ่ตรวจสอบ

กศน.อ.วังใหญ่ตรวจสอบพบว่า เป็นวุฒิปลอม จึงตอบกลับไปยัง กศน.บางหุบว่า ใบวุฒินั้น ไม่ได้ออกโดย กศน.อ.วังใหญ่

- 1) ใครจะเป็นผู้แจ้งความ ระหว่าง กศน.อ.วังใหญ่ กับ กศน.อ.บางหุบ
- 2) ผอ.จะมอบหมายให้นายทะเบียนหรือคนอื่น เป็นผู้ไปแจ้งความที่สถานีตำรวจได้ไหม
- 3) ถ้าไม่อยากรุ่งยาก ไม่แจ้งได้ไหม

กลุ่มวินัยและนิติกร กจ.กศน. ตอบว่า

- 1) ผู้มีสิทธิแจ้งความคือ ผู้เสียหาย

ผู้เสียหายคือ สถานศึกษาที่ถูกอ้างว่าเป็นผู้ออกใบวุฒิปลอมนั้น (ถูกปลอมแปลงเอกสาร)

ฉะนั้น ผู้ต้องแจ้งความดำเนินคดีเอาผิดตามกฎหมายอาญา ขอให้ปลอมแปลงเอกสาร คือ กศน.อ.วังใหญ่ หากไม่ดำเนินการแจ้งความและรายงานให้สำนักงาน กศน.ทราบโดยด่วน ถือว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ มีความผิด

ส่วน กศน.อ.บางหุบ จะแจ้งความดำเนินคดี ขอให้ใช้ข้อความเท็จ (ยังไม่จบแต่มาแจ้งเท็จว่าเรียนจบมาแล้ว) หรือ ไม่ อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารสถานศึกษา อาจแต่ไม่รับสมัครคนนั้นเข้าเป็น นศ.ม.ปลาย เท่านั้น (ถ้าเป็น มสธ. เขาจะแจ้งความดำเนินคดีทุกราย)

- 2) ถ้าเป็นคดีอื่น ๆ ที่ไม่ใช่คดีอาญาแผ่นดิน สถานศึกษาจะแจ้งความเองไม่ได้ ต้องเสนอเรื่องผ่านจังหวัดให้ปลัดกระทรวงฯมอบอำนาจให้ ผอ.สถานศึกษาไปแจ้งความ แต่ถ้าเป็นคดีอาญา

แผ่นดิน เช่นการปลอมแปลงเอกสารของทางราชการนี้ ให้สถานศึกษาไปแจ้งความเองเลย แต่เนื่องจากโดยทั่วไปการแจ้งความเป็นอำนาจของปลัดกระทรวง ถ้า ผอ.มอบอำนาจให้คนอื่นไปแจ้งความ จะเป็นการมอบต่อช่วง ฉะนั้น ให้ ผอ.ไปแจ้งความที่สถานีตำรวจด้วยตนเอง

3) ถ้าไม่แจ้งความ จะเป็นความผิดฐาน “ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่”

ที่ให้แจ้งความในกรณีนี้ แจ้งความเอาผิด "คนที่นำไปวุฒิปลอมมาใช้สมัคร" เป็นหลัก ส่วนเขาจะชดเชดไปถึงคนรับจ้างทำปลอมหรือไม่ ไม่ใช่ประเด็นหลัก อย่างน้อยคนที่ไปจ้างเขาทำปลอม (คนที่นำไปวุฒิปลอมมาใช้สมัคร) ก็ต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย เป็นตัวอย่าง

นศ.เปลี่ยนรูปใบ รบ. เพราะรูปเดิมหลุด แก้ไขอย่างไร

ในกรณีที่ นศ.รับวุฒิไป 2 ปี แล้ว คงเก็บไว้ไม่ได้ รูปติดวุฒิหลุดออกหายไป แต่ นศ.นำรูปใหม่มาติดแล้วนำไปสมัครเรียนที่อื่น ทางโรงเรียนตรวจสอบวุฒิมาทง กศน. กรณีนี้แก้ไขอย่างไร

ตอบ

1) รูปเป็นส่วนสำคัญของใบ รบ. ให้ตอบกลับไปโรงเรียนที่ส่งใบวุฒินั้นมาให้เรา ตรวจสอบ ว่า มีการเปลี่ยนรูป

ปกติ แม้นานกว่า 2 ปีรูปก็ไม่หลุด (นศ.อาจจงใจเปลี่ยนรูป) กรณีรูปหลุดหาย ถือว่าใบรบ.นั้น ชำรุด ใช้ไม่ได้ ต้องยื่นเรื่องขอใบใหม่ ซึ่งต้องประทับตราประจำสถานศึกษาด้วยหมึกสีแดง ให้บางส่วนของตราติดบนรูปถ่าย และบางส่วนของตราติดที่ที่หัวหน้าสถานศึกษาจะเซ็นชื่อ เพื่อป้องกันการเปลี่ยนรูป (เคยมีกรณีใช้ชื่อคนอื่นมาเรียนแทนกัน)

วุฒิเดิมไม่มีรูปถ่ายติด ไม่มี ผอ.ลงนาม มาเรียนจนจบแล้ว จะให้จบได้ไหม

ถาม นักศึกษาเรียนจบแล้ว มาขอวุฒิการศึกษา แต่วุฒิเดิมของเขาจบปี 2525 ไม่มีรูปถ่ายติด ไม่มี ผอ.ลงนาม เขาจะจบได้หรือไม่

ตอบ ถ้าเป็นหลักฐานชนิดที่ต้องติดรูปถ่าย และ ผอ.ลงนาม แล้วหลักฐานนั้นไม่ติดรูปถ่าย และ/หรือ ไม่มี ผอ.ลงนาม ก็ถือว่าเป็นหลักฐานปลอม หลักฐานไม่ถูกต้อง หรือหลักฐานชำรุด ใช้ไม่ได้ ต้องให้เขาแก้ไขหลักฐานเดิมก่อน (ไปขอใบใหม่ที่โรงเรียนเดิม ถ้าโรงเรียนเดิมยุบเลิกไปแล้ว ก็ไปขอใบใหม่ที่ต้นสังกัดของโรงเรียนเดิม)

ที่ถูกต้อง เราต้องตรวจหลักฐานตั้งแต่ตอนมาสมัครเรียน ถ้าให้เขาเสียเวลาเรียนจนจบแล้วจึงบอกว่าหลักฐานไม่ถูกต้อง ถือเป็นความบกพร่องของเรา ที่เขาอาจฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย/เสียเวลา ได้

การอนุมัติจบ

อนุมัติจบย้อนหลัง อนุมัติจบในวันหยุด ได้ไหม สอบ N-NET แล้วไม่จบ ทำยังไง

นักศึกษาสอบ N-net ปลายภาค 2/55 1 ชุด และสอบปลายภาค 1/56 1 ชุด ถือว่าได้ผ่านการสอบแล้ว จบการศึกษา 1/56 แต่ทางอำเภอยังไม่ได้อนุมัติจบรายนี้ในภาค 1/56 ถ้าจะอนุมัติในระหว่างภาคเรียน 2/56 ได้หรือไม่

ตอบ การอนุมัติจบ อนุมัติเมื่อครบเงื่อนไขการจบหลักสูตรทั้ง 4 ข้อ ใครครบเมื่อไรก็อนุมัติได้เลย

ถ้าเขาครบเงื่อนไขในภาค 1/56 แต่เราไม่ได้อนุมัติพร้อมรุ่น ก็สามารถอนุมัติย้อนหลังให้จบไม่พร้อมรุ่นแต่ถือว่าจบในภาค 1/56 ก็ยังได้

ถาม

1) โปรแกรม ITw กำหนดวันอนุมัติการจบหลักสูตรในภาคเรียนที่สองของปีการศึกษา ไว้ที่ 31 มี.ค. แต่วันที่ 31 มี.ค.ปีนี้ เป็นวันหยุด จะต้องแก้ไขวันหรือไม่

ตอบ ควรแก้ไขวันตามความจริง (แต่สำหรับ กศน. สามารถอนุมัติให้จบหลักสูตรในวันหยุดได้นะ) วิธีแก้ คือ

- การแก้วันอนุมัติการจบ สำหรับการจบไม่พร้อมรุ่น ให้เข้าภาคเรียนปัจจุบัน แล้วเข้าเมนู 2 - 1 (ตัวแปรระบบ - ตัวแปรระบบ) แก้วันอนุมัติการจบแล้วคลิก “บันทึก” การแก้วันอนุมัติการจบนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อภาคเรียนก่อน ๆ แต่กำหนดวันใหม่นี้จะคงอยู่ต่อไปถึงปีต่อไป ซึ่งปีต่อไปก็สามารถแก้ไขได้อีก)

ถ้าเปลี่ยนวันอนุมัติการจบในตัวแปรระบบ หลังวันที่ประมวลผลโดยการ "ตรวจสอบนักศึกษาจบหลักสูตร" ไปแล้ว โปรแกรมจะไม่เปลี่ยนวันอนุมัติจบหลักสูตรของกลุ่มที่ประมวลผลไปแล้ว จะต้องเข้าเมนู 1-8-1 (ขั้นตอนการดำเนินงาน - การจบหลักสูตร - ตรวจสอบนักศึกษาจบหลักสูตร) เลือกวันที่ออก/จบเดิม แล้วคลิกที่ "ยกเลิกนักศึกษาที่จบ" เสร็จแล้วจึง "ตรวจสอบนักศึกษาจบหลักสูตร" ใหม่

- การแก้วันอนุมัติการจบ สำหรับการจบไม่พร้อมรุ่น ต้องแก้ไขเฉพาะราย โดยเข้าไปที่เมนู 1 - 1 - 5 (ขั้นตอนการดำเนินงาน - บันทึกประวัตินักศึกษา - แก้ไขข้อมูลการจบ/ออก) กรอกข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้ง วันที่ออก/จบ แล้วบันทึก

2) ให้ผู้ที่คาดว่าจะจบ สอบ N-NET ไปแล้ว แต่ปรากฏว่าไม่จบ เหลือ กพข. อย่างเดียว ภาคเรียนหน้าต้องสอบ N-NET อีกไหม และภาคเรียนหน้าทำ กพข. อย่างเดียว รายชื่อจะขึ้นในรายงาน “ผู้ที่คาดว่าจะจบ” ไหม ภาคเรียนหน้าต้องให้ลงทะเบียนเรียนเพิ่ม 1 รายวิชาไหม

ตอบ ให้สอบ N-NET ครั้งเดียว ภาคเรียนหน้าไม่ต้องสอบอีก ภาคเรียนหน้าให้ทำ กพช. อย่างเดียว ไม่ต้องลงทะเบียนรายวิชา ถึงจะไม่ลงทะเบียนเรียน รายชื่อก็จะขึ้นในรายงาน “ผู้ที่คาดว่าจะจบ”

- ถ้านักศึกษาส่งหลักฐานขอจบช้า แล้วบาง กศน.อำเภอ บอกว่ายังไม่ส่งหลักฐานขอจบก็ยังไม่ให้จบ อย่างนี้ไม่ถูกต้อง เป็นความไม่เข้าใจของ กศน.อำเภอ เพราะการ "ขอจบ" ไม่ใช่เงื่อนไขการจบหลักสูตร เงื่อนไขการจบหลักสูตร มีเพียง 4 ข้อ ถ้าครบ 4 ข้อนี้ นักศึกษาจะมาส่งหลักฐานขอจบหรือไม่ ก็ถือว่าจบแล้ว

- ถ้าทำ กพช.ครบหลังสอบปลายภาคแต่ยังอยู่ในช่วงปิดภาคเรียน ยังไม่เปิดภาคเรียน ถัดไป ก็ยังถือว่าจบในภาคเรียนสุดท้ายนั้น แต่ถ้าเปิดภาคเรียนใหม่แล้วยังทำ กพช.ไม่ครบ จึงจะถือว่าไม่จบ

- แม้ จนท.ทะเบียนไม่ได้ส่งรายชื่อรายงานผู้สำเร็จการศึกษา ถ้านักศึกษาครบเงื่อนไข 4 ข้อ ก็ต้องให้เขาจบ มิฉะนั้น นศ.ฟ้องร้องได้ ถึงจะอนุมัติจบย้อนหลัง ก็ทำรายงานผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มเติมไปจังหวัดได้ รายงานช้าก็ยิ่งดีกว่าไม่รายงาน (การทำรายงานผู้สำเร็จการศึกษา ไม่ต้องรอให้นศ.มาขอจบ)

- ถึงจะเป็นหลักสูตรเก่า ถ้าเขาครบเงื่อนไข 4 ข้อ แม้อีกสิบปีข้างหน้าเขามาขอใบวุฒิ ก็ต้องออกให้เขา

นักศึกษาพ้นสภาพ – วิชาหมดอายุ ทำอย่างไร

ถาม การโอนผลการเรียนในกรณี นศ.หมดสภาพการเป็น นศ. สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้ทั้งหมดไหม ที่เรียนในระยะเวลา 10 ภาคเรียน เพราะอาจารย์บางท่านว่าโอนไม่ได้

ตอบ การหมดอายุวิชาที่เรียนผ่านแล้ว กับ การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา คนละอย่างกัน ถ้าพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา จะออกใบ รบ.ใด ๆ ไม่ได้เลย แล้วจะเอาอะไรมาเป็นหลักฐานการเทียบโอน เทียบโอนอะไรไม่ได้ทั้งนั้น

ถาม กลุ่มใจมาก นักศึกษาเก่า เรียนครบแล้ว แต่เกรดที่เรียนได้คลุมขาวเหมือนหมดสภาพแล้ว แบบนี้สามารถออกใบรับรองว่าจบหรือหลักฐานอื่นได้ไหม เคยได้ยินมาว่าถ้าถึง 5 ปีแล้ว ผลการเรียนที่เรียนได้ จะไม่สามารถนำมาใช้ได้ แต่ไม่เคยเห็นระเบียบ นอนไม่หลับ คิดมาก

ตอบ

1) แต่ละวิชามีอายุ 5 ปี ถ้าเกินแล้วยังไม่ออกใบ รบ. ต้องเรียนเฉพาะวิชานั้นใหม่ ส่วนถ้าขาดการรักษาสภาพ 6 ภาคเรียนติดต่อกัน จะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

2) ถ้าออกใบ รบ.ไว้ตั้งแต่ตอนยังขาดการรักษาสภาพไม่ครบ 6 ภาคเรียน (ออกใบ รบ.ว่า

"ศึกษาต่อที่อื่น" โดยในใบ รบ. จะปรากฏเฉพาะวิชาที่ยังไม่หมดอายุ) จะหยุดนับอายุวิชาตั้งแต่วันที่
ออกใบ รบ. สามารถนำใบ รบ. นั้น ไปเทียบโอนเข้าเรียนใหม่ในอีกกี่ปีก็ได้

3) ถ้าขาดการรักษาสภาพ 6 ภาคเรียนไปแล้ว ถือว่าหมดสภาพการเป็นนักศึกษาแล้ว คือ ออก
ใบ รบ. หรือใบรับรองไม่ได้แล้ว

ถาม ถ้านักศึกษาที่เรียนจบไปแล้วแต่ไม่มารับใบวุฒิการศึกษา ภายใน 6 ภาคเรียนหลังจากที่
จบการศึกษา จะถือว่าใบวุฒิการศึกษานั้นเป็นโมฆะ หรือไม่จบในระดับการศึกษานั้น หรือเปล่า

ตอบ กลุ่มีการดำเนินงานฯ กำหนดว่า

1) ในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนใด จะต้องลงทะเบียนรักษา
สถานภาพการเป็นนักศึกษา หากไม่ลงทะเบียนรักษาสภาพ 6 ภาคเรียนติดต่อกัน จะต้องขึ้นทะเบียน
เป็นผู้เรียนใหม่

2) รายวิชาที่ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน สามารถเก็บผลการเรียนสะสมได้ 5 ปี นับจากวัน
อนุมัติผลการเรียน (ถ้าเรียนไม่จบภายใน 5 ปี ต้องเรียนใหม่เฉพาะรายวิชาที่เกิน 5 ปี)

ทั้ง 2 ข้อนี้ หมายถึงกรณีที่ยังเรียนไม่จบ แต่ถ้ากรณีจบหลักสูตรแล้ว จะมารับใบวุฒิการศึกษา
เมื่อไรก็ได้

ถาม กลุ่มีการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) เล่มปกสีเขียวของอำเภอหายไป ถ้าต้องการ
เล่มใหม่หรือข้อมูลในเล่มจะหาได้จากที่ไหน

ตอบ ดาวน์โหลดได้ที่ <https://db.tt/qE8iTCcS>

ถาม นักศึกษา กศน.ขั้นพื้นฐาน ไม่จบ เพราะวิชาที่เรียนภาคเรียนแรกหมดอายุ แต่ผู้บริหาร
สั่งให้ ให้อจบ จะได้หรือไม่

ตอบ เหตุผลของการกำหนดเรื่องการลงทะเบียนรักษาสภาพนี้ กลุ่มพัฒนา กศน. บอกว่า
เพื่อให้ผู้เรียนรีบเรียน ไม่ปล่อยทิ้งไว้นาน และเพื่อไม่ให้เป็นการงานทะเบียน มิฉะนั้นเวลาตรวจสอบ
จำนวนผู้ที่ยังเป็นนักศึกษาของแต่ละสถานศึกษาในอนาคต จะมีจำนวนมากมาย

อาจมีผู้บริหารและอีกหลายคนไม่เห็นด้วยกับข้อกำหนดนี้ แต่ถึงแม้จะมีคนไม่เห็นด้วยหลาย
คนก็ไม่ได้แปลว่า ความเห็นของบุคคลเหล่านี้ จะเป็นความเห็นที่ดีกว่าเสมอไป ถ้าเป็นความเห็นที่ดี
จริงก็จะสามารถเสนอให้เขาเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อกำหนดได้สำเร็จ เพราะผู้เกี่ยวข้องต้องพิจารณาตาม
เหตุผลที่ดี

เมื่อยังไม่ได้แก้ไข ก็ต้องปฏิบัติตาม โดยถ้าต้องการให้อจบก็ให้เรียนวิชาที่หมดอายุใหม่ หรือให้

เทียบโอนความรู้และประสบการณ์ แต่ถ้าที่ผ่านมาเขาลงทะเบียนเรียนทุกภาคเรียน ภาคเรียนต่อไปก็จะมีวิชาอื่น ๆ ทขอยหมาะตามมาอีก

ถาม นักศึกษาลาออกจาก กศน.อ.นครหลวง เกิน 5 ปีแล้ว ในใบ รบ.ระบุว่า “ศึกษาต่อที่อื่น” แต่เพิ่งจะมาขอศึกษาต่อที่ กศน.อ.บางปะหัน จะต่อได้หรือไม่

ตอบ ถ้ายังอยู่ที่เดิม เรียนไม่จบใน 5 ปี วิชาที่ได้ผลการเรียนเกิน 5 ปีแล้วต้องเรียนใหม่ แต่กรณีนี้จะเป็นการมาเทียบโอนเข้าเรียนหลักสูตรใหม่ โดยเขาขอใบ รบ. ออกมาแล้ว จะหยุดนับอายุวิชาตั้งแต่ออกใบ รบ. เมื่อมาเทียบโอนเข้าเรียนหลักสูตรใหม่ ก็สามารถเทียบโอนได้ตามหลักการเทียบโอน ซึ่งตามหนังสือ “แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551” หน้า 5 ข้อ 5 กำหนดว่า การเทียบโอนจาก กศ.ขั้นพื้นฐาน ไม่กำหนดอายุของผลการเรียนที่นำมาเทียบโอน ถ้าเป็นการเทียบโอนจากการศึกษาต่อเนื่อง จึงให้สถานศึกษาพิจารณาว่าจะกำหนดอายุของผลการเรียนที่นำมาเทียบโอนไม่ให้เกินกี่ปีหรือไม่

ถาม... นักศึกษาที่เรียนครบแล้ว แต่ไม่ได้สอบ N-NET เราต้องลงรักษาสภาพ ไว้จนกว่าเขาจะมาสอบ N-NET หรือต้องทำอะไร

ตอบ ถ้ายังไม่จบ และไม่ได้ลงทะเบียนเรียน ก็ต้องลงทะเบียนรักษาสภาพ (ผู้ลงทะเบียนรักษาสภาพ คือนักศึกษา ไม่ใช่เรา) หากนักศึกษาไม่สามารถลงทะเบียนรักษาสภาพในภาคเรียนใด ก็สามารถลงทะเบียนรักษาสภาพย้อนหลังได้ แต่ต้องไม่ขาดการลงทะเบียนรักษาสภาพเกิน 6 ภาคเรียนติดต่อกัน (ภาคเรียนที่ 6 อาจมาลงทะเบียนรักษาสภาพย้อนหลังทีเดียว 6 ภาคเรียนก็ได้) ถ้าไม่ลงทะเบียนรักษาสภาพ 6 ภาคเรียนแล้วยังไม่มาเข้าสอบ N-NET ก็หมดสภาพการเป็นนักศึกษา

วิธีตรวจสอบวุฒิ – วิธีออกใบวุฒิแทนฉบับที่สูญหาย

ถาม นักศึกษาทำใบวุฒิ กศ.ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ สูญหาย มาขอใบแทน จังหวัดมอบให้ กศน.อำเภอดำเนินการ ตรวจสอบหลักฐานพบว่าเรียนจบแต่ไม่พบข้อมูลระดับผลการเรียน (เกรด) จะทำอย่างไร

ตอบ ถ้าเรียนก่อนจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ หลักฐาน-เอกสารต่างๆ จะไม่อยู่ที่ กศน.อำเภอ จังหวัดจะมอบให้ กศน.อำเภอดำเนินการไม่ได้ จังหวัดต้องดำเนินการเอง โดยถ้าเป็นหลักสูตรก่อนหลักสูตรปี 44 ให้ออกเป็น “หนังสือรับรองหรือใบรับรองตามระเบียบงานสารบรรณ” ตามแบบที่กำหนด ไม่ใช่ออกเป็นใบแทนใบ รบ. และไม่ใช่ออกเป็นใบรับรองที่มีกำหนดอายุ 60 วัน

ถ้ามีหลักฐาน-เอกสารว่าเรียนจบจริง แต่ข้อมูลผลการเรียนสูญหาย ก็ออกหนังสือรับรองโดยไม่ต้องระบุผลการเรียนก็ได้

ถาม ออกใบ รบ.แทนฉบับที่สูญหาย ใช้วิธีถ่ายเอกสารจากต้นฉบับได้ไหม, ถ้าต้นฉบับใบ รบ.ที่อยู่กับ กศน.อำเภอ สูญหาย ทำไง ?, ออกใบ รบ.หลักสูตร EP, นศ.หลักสูตร 44 เพิ่งมาขอจบ ยังไม่เคยออกใบ รบ. ผอ.ก็เปลี่ยนคนแล้ว ทำไง

ตอบ

1) กลุ่มพัฒนา กศน. บอกว่า ใบ รบ.หลักสูตร 44, 51 ยังไม่ได้ยกเลิก (ยกเลิกแต่ใบ รบ.หลักสูตร 30-31 และก่อนหน้านั้น) ด้านนักศึกษาหลักสูตร 44 เพิ่งมาขอจบ ยังไม่เคยออกใบ รบ. ผอ.ก็เปลี่ยนคนไปแล้ว กรณีนี้ ยังต้องออกใบ รบ.หลักสูตร 44 ตามปกติ ถ้าแบบฟอร์มใบ รบ.หลักสูตร 44 หหมด ก็ต้องไปซื้อมาใหม่

ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรใด การออกใบ รบ.หรือใบแทน ให้ ผอ.คนปัจจุบันเป็นผู้ลงนาม ไม่ใช่ให้ ผอ.คนเก่าที่โอนุมัติจบหลักสูตรมาลงนาม กรณีออกใบ รบ.เพราะจบการศึกษา วันที่ "วันอนุมัติการจบ" กับ "ออกเมื่อวันที่" ด้านล่างขอใบ รบ. จะเป็นวันเดียวกัน คือวันที่ ผอ.คนเดิมอนุมัติการจบเมื่อผ่านเงื่อนไขการจบหลักสูตรครบทุกข้อ ส่วน วันที่ ด้านใต้ตำแหน่ง ผอ. คือวันที่ ที่ ผอ.คนปัจจุบันลงนามในใบ รบ. (ไม่ว่าจะ ผอ.เก่า หรือ ผอ.ใหม่ เช่นชื่อวันไหน วันที่ได้ลายเซ็นก็เป็นวันที่เซ็นต์ ไม่จำเป็นต้องเป็นวันเดียวกันกับ "วันอนุมัติการจบ" หรือ "ออกเมื่อวันที่")

2) กรณีนักศึกษาทำใบ รบ.หลักสูตร 44, 51 ขำรุคหรือสูญหาย ตามคู่มือดำเนินงานหลักสูตร 44 ปกติเหลือ และ คู่มือดำเนินงานหลักสูตร กศน. ขั้นพื้นฐาน 2551 (ปรับปรุง 2555) ปกติเลือกหมู่ที่ส่งให้ทุกอำเภอเมื่อต้นเดือน ธ.ค.55 หน้า 158 ระบุว่า "กรณินักศึกษา ... ได้รับ .. ระเบียบแสดงผลการเรียน ... ไปแล้ว มาขอรับ..ใหม่ให้..ใช้ฉบับสำเนาที่จัดซื้อจากองค์การค้ำ..มาจัดทำโดยจะต้องกรอกเลขชุดที่เลขที่ และรายการต่าง ๆ ให้ตรงกับเอกสารต้นฉบับ" (ไม่ใช่ใช้ใบ รบ.ฉบับเล่มที่เลขที่ใหม่ และไม่ได้ให้ใช้วิธีถ่ายเอกสารจากต้นฉบับเดิม แต่ให้ซื้อแบบฟอร์มใบแทนหรือสำเนา และไม่ได้ให้ประทับตราขางว่าใบแทนหรือสำเนา) ไม่ว่าจะออกใหม่เป็นครั้งที่เท่าไรก็ใช้แบบฟอร์มใบแทนหรือสำเนาเหมือนเดิม

3) การซื้อแบบฟอร์มใบแทนหรือสำเนา หลักสูตร 44, 51 จากองค์การค้ำ ตัวอย่างเช่นของหลักสูตร 44 ม.ต้น องค์การค้ำจะเรียกว่า "กศน.1-ค (ชนิดแบบฟอร์ม)" รหัสสินค้าคือ 2002100095182 (ถ้าเราไปบอกว่าขอซื้อ "ใบแทน" หรือ "สำเนา" เขาอาจจะไม่รู้จัก) ราคาแผ่นละ 4 บาท (1 ห่อมี 200 แผ่น)

4) ถ้าต้นฉบับใบ รบ. ฉบับที่อยู่กับ กศน.อำเภอ สูญหาย โดยที่ นศ.รับฉบับไปแล้ว กรณีนี้ตามระเบียบเกี่ยวกับหลักฐานการศึกษา ต้องทำประกาศสถานศึกษา ยกเลิกฉบับที่สูญหาย โดยระบุเล่ม

ที่เลขที่ที่หายทุกฉบับ แล้วส่งประกาศฯไปให้ สนง.กศน.จังหวัด เมื่อยกเลิกต้นฉบับ ส่วนที่นักศึกษา
รับไปแล้วก็ใช้ไม่ได้ ต้องออกฉบับใหม่ ที่เล่ม/เลขที่ใหม่ ไม่ใช่ใบแทนหรือสำเนา เพื่อให้มีต้นฉบับไว้
ตรวจสอบภายหลังอีก ถ้านักศึกษานำฉบับเก่าไปใช้โดยสุจริต เขาจะตรวจสอบมา สถานศึกษาก็แจ้ง
เหตุไปพร้อมแนบฉบับที่ออกใหม่ไปให้เขา ถ้านักศึกษาไม่ได้นำฉบับเก่าไปใช้หรือเขาไม่ตรวจสอบ
มาก็แล้วไป เพราะได้ออกอย่างถูกต้อง

5) การออกใบ รบ.หลักสูตรก่อนหลักสูตร 44 ทุกหลักสูตร เช่นหลักสูตร 30-31 แทนฉบับที่
ชำรุด/สูญหาย ให้ปฏิบัติตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศษ 0210.03/10974 ลง
วันที่ 21 ธ.ค.49 ซึ่งกำหนดว่า “ให้ออกเป็นใบรับรองตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสาร
บรรณ พ.ศ.2526 ที่ปรากฏหมวดวิชาต่าง ๆ ที่เรียนผ่านมา พร้อมผลการเรียน ดังตัวอย่างในเอกสารที่ 1
” (คำว่า “รหัสประจำวัน” แก้เป็น “รหัสประจำตัว”) โดยสามารถปรับส่วนที่เป็นผลการเรียนให้
สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรนั้น (คุณกรวรรณ กลุ่มพัฒนา กศน.บอกว่า ถ้าข้อมูลผลการเรียนสูญ
หาย ให้ดูโครงสร้างหลักสูตรนั้นว่าต้องเรียนวิชาใดบ้าง ถ้าเรียนเหมือนกันทุกคนก็ใส่วิชาที่เรียนลงไป
ด้วย โดยไม่ต้องมีผลการเรียนก็ได้ แต่ถ้าไม่สามารถทราบได้ว่าเรียนวิชาใดบ้างก็ไม่ต้องใส่ทั้งวิชาและ
ผลการเรียน)

6) การออกใบ รบ. หลักสูตร English Program ให้ประทับตราอย่างว่า “English Program” พัง
ในฉบับภาษาไทย ฉบับภาษาอังกฤษ ทั้งต้นฉบับและคู่ฉบับ โดยใช้แบบอักษร Angsana New ขนาด
20 point ตัวหนา ตามตัวอย่างที่ <https://dl.dropboxusercontent.com/u/109014048/PDF/EP-rb.pdf>

7) กรณีนักศึกษาขอเปลี่ยนชื่อ-สกุล ในใบ รบ. เมื่อนักศึกษาเปลี่ยนชื่อ ก็ต้องนำหลักฐานการ
เปลี่ยนชื่อ มาขึ้นขอเปลี่ยนชื่อ นายทะเบียนฯต้องตรวจสอบหลักฐานการเปลี่ยนชื่อ ว่าเป็นวันที่
เท่าไร ถ้าเปลี่ยนชื่อก่อนวันจบ เราก็เปลี่ยนชื่อให้เขา แต่ถ้าวันที่เปลี่ยนชื่อ-สกุล ในใบเปลี่ยนชื่อ-สกุล
เป็นวันที่หลังวันอนุมัติจบหลักสูตรในใบ รบ. สถานศึกษาจะเปลี่ยนชื่อในใบ รบ.ให้ไม่ได้ เวลา
นักศึกษานำไปใช้ที่ไหน ก็ใช้ใบ รบ.ควบคู่กับใบเปลี่ยนชื่อ

8) การออกใบ รบ. เป็นภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะ เป็นหลักสูตร EP หรือหลักสูตรปกติ ก็ใช้
โปรแกรม ITw ออกใบ รบ. ทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ด้วยเมนูเดียวกัน สถานศึกษา (
กศน.อ./จ.) สามารถออกใบระเบียบแสดงผลการเรียนและประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษได้เอง แต่ถ้า
เป็นหนังสือรับรองการจบหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษ ต้องส่งเรื่องผ่านจังหวัดให้ส่วนกลางเป็นผู้ออก
ออกใบ รบ.เป็นภาษาอังกฤษ ใช้เมนูเดียวกับกรพิมพ์ใบ รบ.ภาษาไทย แต่เลือกภาษาที่ใช้

เป็น “ภาษาอังกฤษ” โดยปริ้นท์ลงกระดาษเปล่า แล้วก็ใช้กระดาษเปล่าที่ปริ้นท์นั้นเป็นใบ รบ. ภาษาอังกฤษฉบับจริงได้เลย (โปรแกรมจะปริ้นท์เส้นและตราครุฑมาให้เรียบร้อย ชื่อภาษาอังกฤษ ของรายวิชาบังคับและวิชาเลือกที่ส่วนกลางพัฒนาขึ้นก็มีอยู่แล้ว) ใช้ ชุดที่ เลขที่เดียวกับใบ รบ. ภาษาไทย ของคนนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม เราต้องกรอกบางอย่างเป็นภาษาอังกฤษเข้าโปรแกรม ITw เอง ก่อน คือ ส่วนที่อยู่หัวและท้ายใบ รบ. ได้แก่ ชื่อนายทะเบียน ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา ชื่อ-สกุลนักศึกษา (Name) ศาสนา สัญชาติ ชื่อ-สกุลบิดา (Father Name) ชื่อ-สกุลมารดา (Mother Name) สถานศึกษาเดิม (Previous Educational Institution) จังหวัดของ สถานศึกษาเดิม (Province) เหตุที่ออก (Cause of Issue) เช่น เรียนจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย = Completion of upper secondary level คำชี้แจงกรณีเทียบโอน (Explanation) รวมทั้งต้องเติมชื่อ ภาษาอังกฤษของรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้น ลงในตารางรหัสวิชา ส่วนชื่อสถานศึกษา อำเภอ จังหวัด ภาษาอังกฤษ อยู่ในเมนู 3 - 1 (ตารางรหัส - ศูนย์กศน.)

การฝากเรียน – ฝากสอบ

ถาม ฝากนักศึกษาสอบปลายภาคเรียนจากสถานศึกษาแห่งหนึ่ง ไปสอบอีกแห่งหนึ่ง สามารถทำได้หรือไม่ เนื่องจากมี กศน.อำเภอแห่งหนึ่งที่นักศึกษาไปทำงานในจังหวัดนั้น ได้ฝากนักศึกษามา สอบยัง กศน.อำเภอที่ฉันปฏิบัติงานอยู่ โดยให้เหตุผลว่านักศึกษากลับบ้าน ซึ่งฉันดูคู่มือการดำเนินงาน มีแต่การขอเลื่อนสอบปลายภาค

ตอบ ปกติต้องฝากเรียนตั้งแต่ต้นภาคเรียน (เรียนและสอบแล้วจึงส่ง คะแนน/เกรด ไปให้) ถ้าฝากเรียนตั้งแต่ต้นภาคเรียนก็จะนำเข้าโปรแกรม ITw ซึ่งจะเข้าระบบไป ตั้งแต่การส่งข้อสอบ การ จัดเข้าห้องสอบ การตรวจกระดาษคำตอบ (ผู้รับฝากเป็นผู้ได้รับเงินอุดหนุนรายหัว) แต่ถ้าฝากเฉพาะ สอบปลายภาค โดยปกติจะทำไม่ได้เพราะ

ถ้าจะให้มาใช้ ข้อสอบ/ที่นั่งสอบ แทนนักศึกษาของเราที่ขาดสอบ หรือนำข้อสอบมาให้สอบ นอกห้อง/นอกเวลา จะเป็นการปฏิบัติที่ผิด

วิชาเลือกอาจไม่ตรงกัน แม้แต่วิชาบังคับที่เหมือนกันก็เชื่อว่าทุกแห่งจะ เปิดเรียน/ส่งข้อสอบ ครบทั้ง 14 วิชา/ทุกระดับ/ทุกภาคเรียน

จะให้แห่งใดเป็นผู้นำกระดาษคำตอบไปตรวจด้วยเครื่องที่ภาคไหน ให้โปรแกรม ITw บันทึกคะแนนโดยการอ่านจากไฟล์คะแนนหรือเปล่า

การดำเนินการนอกระบบ ซึ่งไม่มีระเบียบหลักเกณฑ์รองรับนี้ จะมีปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ

แต่ สำหรับสถาบันการศึกษาทางไกล ฝากสอบโดยประสานงานกันตั้งแต่ต้นภาคเรียน โอน บัญชีคะแนนให้ และส่งกระดาษคำตอบให้สถาบัน กศ.ทางไกล เป็นผู้ตรวจ

ถาม มีสถานศึกษามาฝากสอบ มาเรียนกับเรา แต่บางรายวิชาเลือกเราไม่มี จึงคุยกับสถานศึกษาที่ฝากเรียนกับเราว่าขอปรับให้ตรงกับรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาเรามีได้ไหม แต่หน่วยกิตจะรักษาให้เท่ากับเดิมที่ฝากมา แต่ทางสถานศึกษาที่ฝากมาไม่ยอมปรับให้ ถามว่ากรณีฝากเรียนฝากสอบนั้นเราสามารถปรับรายวิชาให้เข้ากับที่เปิดอยู่ได้หรือไม่ จะพิจารณาแบบใหม่

ตอบ วิธีการการฝากเรียน

- ต้องบันทึกประวัติขึ้นทะเบียนทั้งที่สถานศึกษาต้นสังกัด และสถานศึกษาที่รับฝากเรียน โดยสถานศึกษาต้นสังกัดบันทึกประวัติตามปกติ ส่วนสถานศึกษาที่รับฝากเรียนบันทึกประวัติโดยใช้รหัสของต้นสังกัด ในโปรแกรม ITw ที่เมนู 1-1-2 (ขั้นตอนการดำเนินงาน – บันทึกประวัตินักศึกษา -เพิ่มนักศึกษาฝากเรียน)

- รายวิชาที่ฝากเรียน ต้องเป็นวิชาในหลักสูตรสถานศึกษาของทั้ง 2 สถานศึกษา ถ้าเป็นวิชาเลือกที่ไม่เหมือนกัน ก็ต้องเพิ่มวิชาเลือกนั้นเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษาของทั้ง 2 สถานศึกษา (การเพิ่มรายวิชาเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษาเพิ่มได้โดยขอความเห็นชอบจากกรรมการสถานศึกษา) วิชาใดที่ไม่เหมือนกันและสถานศึกษาทั้ง 2 แห่งต่างก็ไม่ยอมเพิ่มให้เหมือนกัน วิชานั้นก็ฝากเรียนไม่ได้

- ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นทั้ง 2 สถานศึกษา แต่ให้สถานศึกษาต้นสังกัดลงทะเบียนเรียนวิชานั้นหลังสิ้นภาคเรียนแล้ว โดยลงทะเบียนเรียนย้อนหลังเมื่อได้รับผลการเรียนมาจากสถานศึกษาที่รับฝากเรียนแล้ว เพราะถ้าลงทะเบียนเรียนตั้งแต่ต้นภาคเรียนเมื่อตรวจสอบจะเกิดความซ้ำซ้อน

- การฝากเรียน ต้องฝากสอบด้วย จนได้ผลการเรียน แล้วสถานศึกษาที่รับฝากเรียนจึงส่งผลการเรียนไปให้สถานศึกษาต้นสังกัดลงทะเบียนเรียนย้อนหลัง

ส่วนที่ 2

สภาพปัญหา/คำถาม/คำตอบ เกี่ยวกับ กศ.ขั้นพื้นฐานอื่น ๆ

การสอบซ่อม ทำยังไง

ผอ.ขอดู หนังสือหรือระเบียบหลักเกณฑ์ ที่ว่า สอบซ่อมได้กี่คะแนนก็ผ่าน หากในคู่มือแล้วไม่ชัด จะให้คู่มือหนังสือหรือระเบียบหลักเกณฑ์ฉบับไหน

ตอบ ระเบียบหลักเกณฑ์กำหนดไว้ใน หนังสือ “คู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555)” ปกติเลือกหมู่ที่ส่งให้ กศน.อำเภอทุกแห่ง เมื่อต้นเดือน ธ.ค.55 หน้า 44 ข้อ 4) กำหนดว่า

“การตัดสินผลการเรียนรายวิชา ให้นำคะแนนระหว่างภาคเรียนมารวมกับคะแนนปลายภาคเรียน ต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 จะถือว่าผ่านการเรียนในรายวิชานั้น ทั้งนี้ ผู้เรียนต้องเข้าสอบปลายภาคเรียนด้วย”

จากระเบียบหลักเกณฑ์นี้ ก็สามารถสรุปได้แล้วว่า สอบปลายภาค หรือสอบซ่อม (รวมทั้งคะแนนระหว่างภาค) ได้กี่คะแนนก็ผ่าน ถ้า คะแนนระหว่างภาครวมกับคะแนนปลายภาคหรือคะแนนสอบซ่อมแล้วได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 โดยเข้าสอบปลายภาคเรียนด้วย

ต่อมา ปี 2555 จึงมีประกาศสำนักงาน กศน. ฉบับลงวันที่ 8 ต.ค.55 กำหนดเพิ่มเติม ว่า “1. คะแนนสอบปลายภาคเรียนในรายวิชาบังคับทุกระดับการศึกษา ผู้เรียนต้องได้คะแนนสอบปลายภาคเรียนอย่างน้อยร้อยละ 30 ของคะแนนสอบปลายภาค (12 คะแนนจาก 40)”

ประกาศเพิ่มเติมฉบับนี้ กำหนดบังคับเฉพาะ “สอบปลายภาค วิชาบังคับ” เท่านั้น

ส่วนสอบปลายภาควิชาเลือก และ สอบซ่อม ยังเหมือนเดิม คือ ได้กี่คะแนนก็ผ่าน ถ้ารวมกับคะแนนระหว่างภาคแล้วได้ถึง 50 คะแนน

อย่างไรก็ตาม แม้ส่วนกลางไม่ได้กำหนดเกณฑ์การผ่านการสอบปลายภาควิชาเลือกและการสอบซ่อม แต่สถานศึกษาแต่ละแห่งก็สามารถกำหนดเกณฑ์นี้ขึ้นมาเองหรือไม่ก็ได้

ประกาศสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
เรื่อง ปรับเกณฑ์การวัดและประเมินผล และการกำหนดระยะเวลาในการมีสิทธิ์เข้าสอบปลายภาคเรียน
หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สืบเนื่องจากที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๑ ประกอบกับประกาศสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ใช้ทั่วประเทศตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นมา และตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้ใช้คู่มือดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดเกณฑ์แนวทางในการวัดและประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาของคะแนนระหว่างภาคและปลายภาคให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ สำนักงาน กศน. กำหนด ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวได้กำหนดสัดส่วนคะแนนการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียนต่อปลายภาคเรียน ๖๐ ต่อ ๔๐ นั้น เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีคุณภาพดียิ่งขึ้น และเป็นแนวทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงประกาศดังนี้

๑. คะแนนทดสอบปลายภาคเรียนในรายวิชาบังคับทุกระดับการศึกษาผู้เรียนต้องได้คะแนนสอบปลายภาคเรียนอย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ของคะแนนสอบปลายภาค (๑๒ คะแนนจาก ๔๐)

๒. กำหนดระยะเวลาเรียนมาเป็นเกณฑ์ในการมีสิทธิ์เข้าสอบปลายภาคเรียนโดยกำหนดให้ผู้เรียนที่เรียนโดยวิธีการเรียนรู้แบบ กศน. ต้องมีเวลาในการพบกลุ่ม หรือพบครูไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ของเวลาตามแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ตกลงร่วมกับครู จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบ ถ้าผู้เรียนมีระยะเวลาในการพบกลุ่มหรือพบครูไม่ถึงร้อยละ ๗๕ แต่ถึงร้อยละ ๕๐ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะพิจารณาอนุญาตให้เข้าสอบปลายภาคเรียน ถ้าไม่อนุญาตให้เข้าสอบปลายภาคเรียนให้ผู้เรียนผู้นั้นได้ระดับผลการเรียนเป็น “๐” (การกำหนดระยะเวลาตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ยกเว้นนักศึกษาของสถาบันการศึกษาทางไกล)

ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องจัดทำเป็นระเบียบ ประกาศ และเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับประกาศนี้ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายประเสริฐ บุญเรือง)
เลขาธิการ กศน.

ระเบียบหลักเกณฑ์การสอบซ่อม

สอบซ่อมได้แค่ 3 คะแนน ทำไมเกรดยังขึ้นเป็น 1

ตอบ

ก. หนังสือ “คู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555)” ปกสีเลือดหมู ที่ส่งให้ กศน.อำเภอทุกแห่ง เมื่อต้นเดือน ธ.ค.55

- หน้า 37 ข้อ 1.4 กำหนดว่า “การประเมินซ่อม สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินรายวิชา เข้ารับการประเมินซ่อม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย (หมายถึงประเมินซ่อมได้หลายวิธี) เช่น การทดสอบ หรือการมอบหมายให้ทำรายงานเพิ่มเติม หรือการจัดทำแฟ้มสะสมงาน หรือการเข้าร่วมกิจกรรม หรืออื่น ๆ ตามที่สถานศึกษากำหนด โดยให้ค่าระดับผลการเรียนไม่เกิน 1”

- หน้า 44 ข้อ 6) กำหนดว่า “การประเมินซ่อม ผู้มีสิทธิเข้ารับการประเมินซ่อมคือ ผู้เรียนที่เข้าสอบปลายภาคเรียนแต่ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา โดยให้ผู้เรียนเข้ารับการประเมินซ่อมตามวัน เวลา สถานที่ และวิธี ที่สถานศึกษาหรือต้นสังกัดกำหนด”

ข. หนังสือราชการ สำนักงาน กศน. แจ้งเมื่อ ม.ค.52 กำหนดในข้อ 3 ว่า “การสอบซ่อม ให้สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ แต่ต้องมีกระบวนการและการดำเนินงานให้ได้มาตรฐานเดียวกันทั้งจังหวัด โดยให้ดำเนินการซ่อมให้แล้วเสร็จก่อนเปิดภาคเรียนใหม่ไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์”

สรุปคือ

1) สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินรายวิชา เข้ารับการประเมินซ่อม การไม่ผ่านการประเมินรายวิชา ปัจจุบันมี 2 กรณี ได้แก่

- คะแนนรวมระหว่างภาคกับปลายภาคไม่ถึง 50 คะแนน หรือ

- คะแนนปลายภาคไม่ถึง 12 คะแนน (เฉพาะวิชาบังคับ ส่วนวิชาเลือกสถานศึกษาจะกำหนดอย่างไรหรือไม่ก็ได้)

ให้ประเมินซ่อมเหมือนกันทั้ง 2 กรณีนี้ (นศ.ที่ไม่เข้าสอบปลายภาค ต้องได้เกรด 0 ไม่มีสิทธิประเมินซ่อม)

2) การประเมินซ่อม (ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก) ทำได้หลายวิธี เช่น การสอบซ่อม หรืออาจใช้วิธีอื่น ๆ ก็ได้ แต่ให้ได้มาตรฐานเดียวกันทั้งจังหวัด คือ ถ้าเป็นรายวิชาเดียวกัน ให้ประเมินซ่อมด้วยวิธีเดียวกันทั้งจังหวัด ถ้าจะใช้วิธีสอบซ่อม ก็ใช้ข้อสอบฉบับเดียวกัน จะเป็นข้อสอบปรนัย หรืออัตนัย หรือผสม ก็ได้

(ตั้งแต่ภาค 1/59 เป็นต้นไป ถ้าเป็นวิชาเลือกเสรี การประเมินซ่อมของแต่ละสถานศึกษา แม้จะเป็นจังหวัดเดียวกัน วิชาเดียวกัน ก็เหมือนกันหรือต่างกันได้)

3) การประเมินซ่อม เป็นการเปลี่ยนคะแนนปลายภาค (คะแนนปลายภาคเดิม ไม่ว่าจะได้เท่าไรก็ตัดทิ้งไปเลย ใช้คะแนนการประเมินซ่อมแทน) ส่วนคะแนนระหว่างภาคจะเป็นไปตามเดิม การประเมินซ่อมจะมีคะแนนเต็ม 40 คะแนน ไม่จำเป็นต้องได้ 12 คะแนนอีกแล้ว แต่ต้องรวมกับคะแนนระหว่างภาคเดิมแล้วได้ 50 คะแนนขึ้นไป จึงจะได้เกรด 1 ถ้ารวมกับคะแนนระหว่างภาคเดิมแล้วได้ไม่ถึง 50 คะแนน ก็ได้เกรด 0

(เมื่อไม่จำเป็นต้องได้ถึง 12 คะแนน อาจทำให้ นศ.ที่มีคะแนนระหว่างภาคถึง 50 คะแนนอยู่แล้ว ไม่ตั้งใจทำข้อสอบประเมินซ่อม เพราะได้ 0 คะแนนก็ผ่าน บางสถานศึกษาจึงกำหนดว่า การประเมินซ่อมต้องได้อย่างน้อย 5 คะแนน ซึ่งก็สามารถกำหนดได้) ถ้าได้คะแนนระหว่างภาค 30 คะแนน การประเมินซ่อมต้องได้อย่างน้อย 20 คะแนนจากคะแนนเต็ม 40 จึงจะได้เกรด 1 ถ้าได้ต่ำกว่า 20 คะแนนก็ได้เกรด 0

4) เคยมีผู้เสนอว่า ถ้าคะแนนระหว่างภาคต่ำ โอกาสที่ประเมินซ่อมแล้วผ่านจะมีน้อย ควรให้ทำโครงการเพิ่มคะแนนระหว่างภาค โดยแก้คะแนนเก็บที่โปรแกรม IT ด้วย เพื่อให้รวมกับคะแนนซ่อมแล้วได้ 50 เป็นการช่วย นศ.อีกทางหนึ่ง เรื่องนี้ ไม่มีระเบียบให้ซ่อมคะแนนระหว่างภาค ถ้าจะเพิ่มคะแนนระหว่างภาค ที่ถูกที่ควรควรให้ทำโครงการหรือทำอะไรเพื่อจะได้เพิ่มคะแนนระหว่างภาค ต้องดำเนินการก่อนที่จะบันทึกคะแนนระหว่างภาค

5) มีผู้ถามว่า จะกำหนดให้ครู ให้คะแนนระหว่างภาคไม่ต่ำกว่า 38 คะแนน ได้หรือไม่ เรื่องนี้ คะแนนไม่ได้เป็นไปตามที่ครูให้ แต่คะแนนต้องเป็นไปตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ถ้าเรากำหนดเพื่อช่วยมากไป นศ.จะเห็นว่า ยังไง ๆ ก็จบทุกคนพร้อมกันหมด ส่งผลให้ มีนักศึกษามาพบกลุ่ม/ตั้งใจเรียนรู้ จำนวนลดลงทุกปี

กรณีการคิดคะแนนประเมินซ่อมในโปรแกรม ITw ถ้าคิดคะแนนประเมินซ่อมแล้วไม่มีเกรดขึ้นมา ก็คือ เกรดเป็น 0 (วิชาใดเกรดเป็น 0 จะไม่ปรากฏในใบ รบ.) โดยถ้าคะแนนระหว่างภาค รวมกับคะแนนสอบซ่อม ไม่ถึง 50 จะไม่มีเกรดขึ้นมา (เกรดเป็น 0) ถ้าขาดสอบซ่อม ก็ไม่ต้องคิดข้อมูลใดลงไป ปล่อยว่างไว้ ซึ่งก็จะไม่มีเกรดขึ้นมา รวมทั้งถ้าศึกษามีการกำหนดเกณฑ์คะแนนสอบซ่อม และ นศ.รายใดสอบซ่อมได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ ก็ไม่ต้องคิดคะแนนสอบซ่อมลงไป ปล่อยว่างไว้ ซึ่งก็จะไม่มีเกรดขึ้นมา (เกรดไม่ขึ้นก็คือเกรดเป็น 0 เช่นกัน)

ข้าราชการครูต้องมี นศ.เป็นของตนเองไหม

ถาม ข้าราชการครูไม่มี นศ.เป็นของตนเองได้ไหม

ตอบ เรื่องข้าราชการครูต้องมีภาระงานสอน เป็นเรื่องบังคับตามกฎหมายของ “ผู้ดำรงตำแหน่งครู” ทุกสังกัด โดยเฉพาะกับทุกคนที่จะมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และ/หรือ มีวิทยฐานะ

(ผู้ดำรงตำแหน่งครู จะปฏิบัติงานที่หน่วยงานทางการศึกษาที่ไม่ใช่สถานศึกษา เช่น สนง.กศน.จังหวัด ไม่ได้ เพราะ สนง.กศน.จังหวัดจะไม่มีการจัดการเรียนการสอนเอง ทำให้ผู้ดำรงตำแหน่งครูปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกฎหมายกำหนดไม่ได้ ที่ไหนยังให้ผู้ดำรงตำแหน่งครูไปช่วยราชการประจำที่ สนง.กศน.จังหวัด ถือว่าไม่สนใจระเบียบกฎหมาย)

แต่ภาระงานสอนตามระเบียบกฎหมายของข้าราชการครู มีหลายอย่าง ไม่จำเป็นต้องหานักศึกษาเป็นของตนเอง เช่นสอนเสริมให้กับ นศ.ของ กศน.ตำบลก็ได้

ต้องพิจารณาจากหลายด้าน เช่น

1) ถ้าข้าราชการครูไม่หานักศึกษาเป็นของตนเอง ก็ไม่ได้ช่วยแบ่งเบากลุ่มเป้าหมายรวมของอำเภอ ไม่ได้ช่วยลดกลุ่มเป้าหมายของครูประเภทอื่น อาจทำให้ครูประเภทอื่นเกิดความรู้สึก (แต่บางครั้งก็ดี ที่ไม่ต้องแย่ง นศ.กัน)

2) ถ้าข้าราชการครูไม่ช่วยหานักศึกษาเป็นของตนเองและส่งผลให้รวมทั้งอำเภอไม่ได้ นศ.ตามเป้า ผอ.กศน.อำเภอก็ต้องรับผิดชอบ

3) ถ้าข้าราชการครูไม่ช่วยหานักศึกษาเป็นของตนเอง แต่ทั้งอำเภอได้ นศ.ครบตามเป้าแล้ว ข้าราชการครูไม่สอน ความรับผิดชอบจะไปอยู่ที่ตัวข้าราชการครู คือ ถ้าอ้างว่า มีภาระงานสอน เช่น ทำตารางนิเทศ/ตารางสอนเสริม/อื่น ๆ ครบสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง และมีภาระงานสอนอื่นรวมครบ สัปดาห์ละ 18 ชั่วโมงแล้ว ถ้าไม่จริง ก็อาจส่งผลกับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ส่งผลต่อวิทยฐานะ

สรุป ข้าราชการครูจะต้องหานักศึกษาเป็นของตนเองหรือไม่ เป็นความรับผิดชอบของทั้งตัว ข้าราชการครูและผู้บริหาร โดยผู้บริหารเป็นผู้ตัดสิน ถ้าผู้บริหารตัดสินตามระเบียบและนโยบาย แล้ว ข้าราชการครูไม่ปฏิบัติตามก็ถือว่าข้าราชการครูขัดนโยบาย

การจัดการเรียนรู้แบบพบกลุ่ม สัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

ถาม ปัจจุบันให้พบกลุ่มสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

ตอบ สำนักงาน กศน.แจ้งใหม่ให้จัดการเรียนรู้แบบพบกลุ่ม สัปดาห์ละ 6 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็น

- จัดกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชาที่ลงทะเบียน ไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง
- จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน การคิดเป็น การอ่านการเขียน และทักษะการสื่อสารถ่ายทอดกระบวนการคิดให้ผู้อื่นเข้าใจ 3 ชั่วโมง

ดูหนังสือแจ้งที่ <https://db.tt/RsGZG7SW>

ไม่ได้ส่งชื่อเข้าสอบ N-NET จะสอบ e-Exam ได้ไหม

ถาม นักศึกษาที่คาดจะจบเทอมนี้แล้วรายชื่อตกหล่นสอบ N-NET..สามารถส่งรายชื่อสอบ e-Exam ได้ไหม

ตอบ ต้องส่งรายชื่อเข้าสอบ N-NET ก่อน ถ้าหลงลืมตกหล่นไม่ได้ส่งรายชื่อเข้าสอบ N-NET แต่ “มีความจำเป็นเร่งด่วนในการจบการศึกษาในภาคเรียนนี้” ก็เข้าสอบ e-Exam ได้ เพียงแต่การไม่ส่งรายชื่อเข้าสอบ N-NET ก่อน ถ้าตั้งใจไม่ส่งรายชื่อถือเป็นความผิด ถ้าไม่ส่งเพราะตกหล่นหลงลืมผิดพลาด ถือเป็นความบกพร่อง ต้องรอบคอบ (แม้จะจบการศึกษาในภาคเรียนนี้ได้ แต่ถ้าไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการจบ ก็ให้ส่งรายชื่อเข้าสอบ N-NET ในภาคเรียนต่อไปถ้ายังไม่เคยส่งรายชื่อเข้าสอบ N-NET)

(การเข้าสอบ e-Exam ในช่วงปิดเทอม ก็ยังถือว่าเข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติในภาคเรียนที่ผ่านมา แต่จะอนุมัติให้จบหลักสูตรก่อนวันเข้าสอบ e-Exam ไม่ได้ ต้องอนุมัติให้จบหลักสูตรในวันเข้าสอบ e-Exam แล้ว แต่ก็ถือว่าจบในภาคเรียนที่ผ่านมา)

(แนวปฏิบัติในการสอบ e-Exam ให้สถานศึกษาเลือกจุดบริการสอบ e-Exam ที่สะดวก โดยให้ประสานงาน และทำหนังสือส่งตัวนักศึกษาพร้อมข้อมูล ไปยังสถานศึกษาที่มีจุด e-Exam จำนวน 17 จุดบริการ เพื่อขอให้นักศึกษา กศน. เข้ารับการประเมินฯ ดูจุดบริการในข้อ 14.2.2 ที่ http://nfeph.blogspot.com/2013/10/blog-post_8783.html

- นศ.ต้องเข้าสอบ N-NET ทั้ง 2 ฉบับ ถ้าเข้าสอบฉบับเดียวจะยังไม่จบหลักสูตร ต้องไปสอบ e-Exam)

ถาม นศ. สอบ N-NET เพียง 1 วิชา เมื่อเราเอาคะแนนเข้าเครื่อง IT และประมวลผลผู้จบหลักสูตรทำไมไม่มีรายชื่อจบทั้งๆที่สอบไม่ครบ 2 วิชา เคยได้ยินว่าต้องสอบครบทั้ง 2 วิชา

ตอบ การสอบ N-NET มี 2 วิชา หรือ 2 ฉบับ เมื่อสอบครบ 2 วิชา/ฉบับ ในภาคเรียนใด จึงจะบันทึกในโปรแกรม ITw ที่เมนู 1-5-1 (ขั้นตอนการดำเนินงาน - บันทึกการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ - บันทึกการประเมิน) ว่า "เข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในภาคเรียน .../..." (ที่บรรทัดสุดท้าย)

ถ้ายังสอบไม่ครบ 2 วิชา หรือ 2 ฉบับ ก็ยังไม่ต้องระบุภาคเรียนตรงบรรทัดสุดท้ายนี้

ถ้าระบุภาคเรียนตรงบรรทัดสุดท้ายนี้ โปรแกรม ITw จะถือว่าผ่านเงื่อนไขการเข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติแล้ว ส่วนคะแนนแต่ละวิชา/ฉบับ แม้ยังไม่ใส่คะแนนเลขชั้ววิชา โปรแกรมก็ให้จบ เพราะเงื่อนไขอยู่ตรงที่ว่าเข้าสอบแล้วในภาคเรียนใด คะแนนจะได้ 0 หรือได้เท่าไรก็ไม่เกี่ยว

เช่น ภาคเรียนที่ 58/1 เข้าสอบวิชาเดียว ยังไม่ครบ 2 วิชา ก็ยังไม่ต้องระบุภาคเรียนในช่องบรรทัดสุดท้ายนี้ ส่วนคะแนน 1 วิชานั้น จะกรอกไว้เลยก็ได้ ต่อมาภาคเรียนที่ 58/2 มาสอบ e-Exam ทำให้ครบ 2 วิชาในภาคเรียนที่ 58/2 ก็ระบุในช่องบรรทัดสุดท้ายนี้ว่า 58/2 โปรแกรมก็จะไม่ยอมให้จบก่อนภาค 58/2

โปรแกรมจะดูที่ตรงนี้ทีเดียว ไม่ได้สนใจตรงคะแนนแต่ละวิชาเลย ไม่กรอกคะแนน N-NET เลยก็จบถ้ากรอกภาคเรียนในช่องบรรทัดสุดท้ายนี้ช่องเดียว (ถ้าต้องกรอกคะแนนจึงจะจบ จะออกใบ รบ.ให้ นศ.ล่าช้า เพราะสอบ N-NET ไปแล้ว กว่าจะรู้คะแนนก็เป็นเดือน

ปัญหาเกี่ยวกับ การเบิกจ่ายเงินอุดหนุน

ถาม เบิกจ่ายเงินอุดหนุนเป็นค่าอะไรได้บ้าง เบิกเป็นเงินรางวัลประกวดโครงการนักศึกษาได้ไหม

ตอบ การเบิกจ่ายเงินอุดหนุน เบิกได้เฉพาะที่กำหนดไว้ตามข้อ 1-15 ในคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่ 605/2559 เรื่องหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ดูคำสั่งนี้ได้ที่ <https://db.tt/uKBKuiAg>) เบิกจ่ายเป็นเงินรางวัลไม่ได้ ซึ่งที่ในข้อ 15 ของคำสั่งนี้ กำหนดว่า "ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ" นั้น ส่วนกลางอธิบายว่าค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ต้องขออนุมัติปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นรายกรณี (ดูคำอธิบายของส่วนกลางนี้ ในหน้า 54 ของคู่มือการจัดการศึกษาต่อเนื่องเล่มเก่า ที่ <https://db.tt/ByfsCROc>)

ครูประจำกลุ่มที่สังกัดอื่นเช่น ทหาร เรือนจำ สอนในเวลาราชการ เบิกได้ไหม

ถาม ข้าราชการที่เป็นครูประจำกลุ่มของ กศน. เช่น หน่วยทหาร ราชทัณฑ์ สอนในเวลาราชการเบิกได้หรือไม่

ตอบ ถ้าเป็นบุคลากรสังกัด กศน. สอนในเวลาราชการ จะไม่สามารถเบิกค่าตอบแทนได้ ส่วนข้าราชการสังกัดหน่วยงานอื่น ถ้าผู้บังคับบัญชาระดับสูงของเขาให้สอนในเวลาราชการ ก็สามารถเบิกค่าตอบแทนได้

ที่ ศธ 0406/ว 631

กรมการศึกษานอกโรงเรียน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

19 กุมภาพันธ์ 2545

เรื่อง ข้อความเข้าใจในการดำเนินงานสายสามัญและสายอาชีพ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด/กรุงเทพมหานครทุกแห่ง

ด้วยกรมการศึกษานอกโรงเรียนมีความประสงค์ขอชักข้อความเข้าใจในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญและสายอาชีพดังนี้

1. ข้าราชการของหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาในระดับสูงในหน่วยงานนั้นๆ และมีคำสั่งแต่งตั้งให้ทำหน้าที่หลักโดยทำการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญและสายอาชีพในเวลาราชการ สามารถเบิกค่าตอบแทนได้ ตามเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนบุคลากร ซึ่งทำหน้าที่สอนหรือให้ความรู้นักศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญทุกวิธีเรียนและสายอาชีพ

2. สำหรับข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนตามระเบียบกรมการศึกษานอกโรงเรียน ว่าด้วยการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พ.ศ. 2535 ครูหรืออาจารย์ผู้สอนมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมพบกลุ่ม และงานอื่นที่ได้รับมอบหมายอยู่แล้วในเวลาราชการ จึงไม่สามารถเบิกค่าตอบแทนในเวลาราชการได้อีก

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ให้แจ้งศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตทราบและถือปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเรวัติน สุธรรม)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

กองส่งเสริมปฏิบัติการ
โทร. 0 2282 1770
โทรสาร 0 2282 2858

ศ.น.จ.อ.ย.
รับที่ 969
วันที่ 25 ก.พ. 45
เวลา.....น.
ใส่ใน
☐ อ.น. ☐ แผน
☒ ส.ส. ☐
ส่งชื่อ.....

กศน.อำเภอ ยี่มโบ รบ.กันใต้ใหม่

ถาม กรณีใบทะเบียนแสดงผลการเรียนฯหลักสูตร กศน.2551 หมด ยังไม่ได้ซื้อ และต้องไ้
เร่งด่วน สามารถยืมจากอำเภออื่นได้มั้ย

ตอบ ใบทะเบียนฯนี้ จะต้องทำทะเบียน/บัญชีคุม ว่า ใบ รบ.เลขที่ใด อำเภอใดนำไปใช้ (ภาย
หน้าถ้าใบ รบ.ฉบับนั้นมีปัญหา จะได้ว่าอำเภอใดต้องรับผิดชอบ) โดยต้องทำทะเบียนบัญชีคุมไว้ทั้ง
จังหวัด และอำเภอ การยืมและคืน คงนำใบ รบ. เลขที่เดิมมาคืนไม่ได้ แต่ถ้าจำเป็นก็สามารถยืม (คืน
ด้วยใบ รบ.เลขที่ใหม่เมื่อซื้อได้แล้ว) หรือขอกันได้ ถ้าทั้งจังหวัด และอำเภอทั้งสอง รวมเป็น 3 แห่ง
ยินดีที่จะบันทึกในทะเบียนบัญชีควบคุมการเบิกจ่ายให้ชัดเจน ว่าเลขที่ใด อำเภอใดนำไปใช้ โดยติดต่อ
ขอหรือแลกเปลี่ยนด้วยหนังสือราชการผ่านจังหวัดและมีลายมือชื่อรับใบ รบ.เป็นหลักฐาน

ถาม กรณีเขียนใบ รบ.ผิด สามารถแก้ไขโดยการขีดฆ่า แล้วเซ็นกำกับได้ไหม

ตอบ กรณีเขียนใบ รบ. ผิด หรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้ขีดฆ่าข้อความที่เขียนผิดหรือต้องการ
เปลี่ยนแปลง แล้วเขียนข้อความที่ถูกต้องหรือต้องการ ไว้ข้างบน และให้นายทะเบียนลงนามกำกับไว้
(อ้างอิงจากคำอธิบายการกรอกระเบียนแสดงผลการเรียน ข้อ 2.1 ในหนังสือคู่มือการดำเนินงานฯ ปก
สีเลือดหมู หน้า 166)

ถาม กรณีวุฒิ นศ.หาย มาขอใหม่ ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียมรีเปลา่ ผอ.บอกว่าเก็บไม่เกิน
100 บาท แต่กลับคล้ายคล้าคลาผ่านตาว่า ฉบับแรกไม่เก็บ ฉบับต่อไป เก็บแต่ไม่เยอะ

ตอบ ที่ว่าเก็บไม่เกิน 100 บาท นั้น เป็น "ระเบียบกระทรวงศึกษาว่าด้วยเรื่องใบสุทธิของ
สถานศึกษาและหนังสือรับรองความรู้ของสถานศึกษา พ.ศ.2547" ใช้กับการออก "ใบสุทธิ" และ
"หนังสือรับรองความรู้" ส่วนการออกหลักฐานแสดงผลการเรียน (Transcript) เช่น ใบ รบ. ชุดแรก
ไม่เรียกเก็บ ชุดต่อไปเก็บฉบับละ 20 บาท

ระเบียบกระทรวงศึกษาว่าด้วยเรื่องใบสุทธิของสถานศึกษาและหนังสือรับรองความรู้ของ
สถานศึกษา พ.ศ.2547 เป็นเรื่องของการออก "ใบสุทธิ" และ "หนังสือรับรองความรู้" ซึ่งเป็นคนละ
อย่างกับ "หลักฐานแสดงผลการเรียน" หรือ "หนังสือรับรองตามระเบียบสารบรรณ" การออก
หนังสือรับรองความรู้ตามระเบียบปี 47 นี้ ใช้ในกรณีไม่มีข้อมูลที่สามารถออกหลักฐานแสดงผลการ
เรียนได้

เนื้อหาสาระของการออกหนังสือรับรองความรู้ตามระเบียบปี 47 คือ

"การออกหนังสือรับรองความรู้ สถานศึกษาจะออกได้เฉพาะในกรณีที่สถานศึกษาไม่สามารถ
ออกใบสุทธิให้ หรือสำเนาต้นขั้วใบสุทธิให้ได้ เท่านั้น ซึ่งอาจมีเหตุจากต้นขั้วใบสุทธิสูญหายหรือไม่
ปรากฏหลักฐานการออกใบสุทธิหรือไม่ปรากฏหลักฐานอื่นใด เมื่อสถานศึกษาใดพบกรณีดังกล่าวนี้

ต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยใบสุทธิของสถานศึกษาและหนังสือรับรองความรู้ของสถานศึกษาพ.ศ.2547 ข้อ 6 มีขั้นตอนการปฏิบัติให้สถานศึกษาได้สวนและรวบรวมพยานหลักฐานก่อน กล่าวคือสอบสวนให้ได้ความจริงว่าบุคคลผู้มาขอหนังสือรับรองความรู้จบการศึกษาในสถานศึกษานั้นจริงหรือไม่ อาจสอบสวนหาพยานหลักฐานเอกสารก่อน หากไม่ปรากฏร่องรอยจากพยานเอกสารเลย ก็จำเป็นต้องหาพยานหลักฐานจากบุคคล สถานศึกษาต้องได้สวนจนกระทั่งได้หลักฐานเพียงพอว่าบุคคลนั้นจบการศึกษาจริง แล้วรายงานผลการได้สวนให้หน่วยงานต้นสังกัดเหนืออีกชั้นหนึ่งพิจารณาว่าเห็นควรให้ออกหนังสือรับรองความรู้ให้หรือไม่ หากเห็นว่าหลักฐานเชื่อถือได้ก็อนุญาตให้สถานศึกษาออกหนังสือรับรองความรู้ให้ สถานศึกษาไม่มีอำนาจพิจารณาเอง "

สรุป

1) การออกหนังสือรับรองความรู้ กรณีหลักฐานต่าง ๆ ทั้งของผู้เรียนและสถานศึกษาสูญหายหรือไม่ปรากฏหลักฐาน เรียกเก็บไม่เกิน 100 บาท (รับรองโดยไม่ต้องระบุคะแนนหรือระดับผลการเรียนแต่ละวิชา)

2) การออกหลักฐานแสดงผลการเรียน-หนังสือรับรองตามระเบียบสารบรรณกรณีสถานศึกษามีหลักฐานแสดงผลการเรียน ชุดแรกไม่เรียกเก็บชุดต่อไปเก็บฉบับละ 20 บาท

ผมตอบต่อว่า ถ้าไม่มั่นใจว่ายังใช้อัตรา 20 บาทอยู่หรือไม่ ให้โทร.ถามกลุ่มพัฒนา กศน. คุณกุลธร โทร.ถามกลุ่มพัฒนา กศน. ได้รับคำตอบจาก อ.เบญจวรรณ ว่า ยังใช้อัตรา 20 บาทอยู่

การรับคนต่างด้าวเข้าเรียน กศน.

การรับคนต่างด้าว (บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย) เข้าเรียน กศน.

1) ปัจจุบันรัฐบาลเปิดกว้างให้ทุกคนที่อาศัยในประเทศสามารถเข้าเรียนได้ถ้าเข้าเมืองโดยถูกกฎหมาย (ยกเว้นกลุ่มที่หนีภัยมาจากการสู้รบ จัดให้เรียนได้เฉพาะในพื้นที่ที่กำหนด) ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐาน วัน เดือน ปีเกิด ในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ.2548 ให้ทุกคนที่อาศัยในประเทศสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดระดับ ประเภท หรือพื้นที่การศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 และการเป็นภาคีอนุสัญญาสิทธิเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยเด็กสิทธิเด็ก ข้อ 29 ระบุไว้ว่า เด็กไม่ว่าจะมีสัญชาติใด จะมีสถานะถูกกฎหมายหรือไม่ ก็มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และ หนังสือสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนที่ ศธ 0210.03/6217 ลว. 6 พ.ย. 49 ให้สถานศึกษาสามารถรับสมัครและออกหลักฐานการศึกษาให้เด็กที่ไม่มีสัญชาติไทย ได้

คนต่างด้าวเรียนได้ทุกระดับ ในคู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีเรื่องนี้อยู่ในภาคผนวก “ทุกเล่ม” เช่นเล่มปกสีเหลืองที่เป็น 1 ใน 9 เล่ม ที่

แจกให้ครูทุกคนตอนอบรมหลักสูตรใหม่ จะอยู่ในหน้า 96-114 ถ้าเป็นคู่มือหลักสูตร 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2555 (ปกติเลือดหมู) ที่ส่งให้ทุกอำเภอเมื่อต้นเดือน ธ.ค.55 จะอยู่ในหน้า 99-117 ชื่อเรื่องจะไม่ได้ใช้คำว่า "คนต่างด้าว" แต่จะอยู่ในเรื่อง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียน ในสถานศึกษา พ.ศ.2548 (การจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย)

2) หลักฐานที่ใช้สมัครเรียน คุรายละเอียดและแบบฟอร์มจาก "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ.2548" โดยดูในระเบียบข้อ 6 ถ้าไม่มีหลักฐานใด ๆ ให้ใช้ "บันทึกแจ้งประวัติบุคคล" เป็นหลักฐาน (บันทึกแจ้งประวัติบุคคลนี้ ใช้แทนทั้งบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้าน) อ่านข้อมูลเพิ่มเติมที่

<http://tabianprawet.blogspot.com/2012/04/blog-post.html>

แต่ทางที่ดี เราควรให้ผู้ประสงค์จะเรียนซึ่งไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ไปติดต่อทำบัตรประจำตัว กับฝ่ายทะเบียนอำเภอ ตามข้อ 2.2 ในหน้า 100 เล่มปกสีเหลือง หรือหน้า 103 เล่มปกสีเลือดหมู ก่อน (เขาพำนักอยู่ในเขตท้องที่ไหนก็ให้ไปติดต่อฝ่ายทะเบียนท้องที่นั้น ฝ่ายทะเบียนอำเภอจะมีความรู้ในการตรวจสอบดีกว่าเรา บางครั้งเราก็อ่าน VISA/Passport ของเขาไม่รู้เรื่อง ไม่รู้ว่าเป็นวิชาท่องเที่ยว หรือวิชาประเภทไหน) แล้วให้เขานำหลักฐานการขึ้นทะเบียนมาใช้เป็นหลักฐานการสมัครเรียน จะได้มีเลขประจำตัว 13 หลัก อยู่ในประเภทที่ 8 คนต่างด้าวที่เข้าเมือง โดยถูกต้องตามกฎหมายฯ

3) ถ้ากรอกเลขประจำตัวประชาชน คนต่างด้าว ตามที่มหาดไทยออกให้แล้ว โปรแกรม ITw บอกว่าเลขประจำตัวประชาชนไม่ถูกต้อง ก็ให้ใช้เลขประจำตัวประชาชนที่โปรแกรมออกให้ไปก่อน โดยคลิกที่ปุ่มรูปไม้กายสิทธิ์ ด้านขวาของช่องสำหรับกรอกเลขประจำตัวประชาชน แล้วเลือก “ต่างด้าว, ตกลง” จะมีช่อง “หมายเหตุการณ์ออกเลข” มาให้กรอกเหตุผลที่ใช้โปรแกรมออกเลขประจำตัวประชาชน ซึ่งจะกรอกว่าอย่างไรก็ได้ (ไม่กรอกก็ได้)

นศ.ต่างด้าว ไม่มีนามสกุล

ถาม นศ.ต่างด้าว มี “บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย” ซึ่งมีเลขประจำตัว 13 หลัก และมี “แบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ” แต่ในเอกสารทั้งสองฉบับนี้ เขาไม่มีนามสกุล เราจะพิมพ์ว่าอย่างไรในโปรแกรม ITw

เรื่องนี้ กลุ่มแผนงาน และกลุ่มพัฒนา กศน. ตอบว่า ถ้าเป็นชื่อบิดามารดา ให้พิมพ์เหมือนในเอกสารหลักฐาน เช่น ถ้าเขามีแต่ชื่อ เราก็พิมพ์แต่ชื่อ ถ้าเขาวางไว้เราก็วางไว้ตามเขา ถ้าเขาพิมพ์ว่า “ไม่ปรากฏ” เราก็พิมพ์ว่า “ไม่ปรากฏ” ลงในช่องชื่อ ถ้าเขาพิมพ์ว่า “ไม่ระบุชื่อบิดา” เราก็พิมพ์ว่า “ไม่ระบุชื่อบิดา” ลงในช่องชื่อบิดา ถ้าเขาพิมพ์ว่า “ไม่ปรากฏชื่อบิดา” เราก็พิมพ์ว่า “ไม่ปรากฏชื่อบิดา” ลงในช่องชื่อบิดาตามเขา

ส่วนถ้าเป็น ชื่อสกุลของนักศึกษา ก็ลักษณะเดียวกัน แต่ในกรณีชื่อสกุลของนักศึกษาในเอกสารหลักฐานเขาเว้นว่างไว้เราจะเว้นว่างไม่ได้ (โปรแกรม ITw ไม่ยอมให้เว้นว่างในส่วนชื่อสกุลนักศึกษา) ให้พิมพ์ขีด – ลงไป

การแยกเครื่องฯ (โปรแกรม ITw) ให้ทุก กศน.ตำบล ลงข้อมูลเอง

ทำได้ ถ้าทำเป็น ไม่มีปัญหา..

การแยกคอมพิวเตอร์ให้ครู กศน.ตำบล ต่างคนต่างบันทึกข้อมูลโปรแกรม ITw ตำบลละเครื่อง ต้อง “กำหนดสิทธิในการใช้ระบบงาน” ให้ กศน.ตำบล เข้าบางเมนูไม่ได้ เช่น แก้ไขคะแนนสอบไม่ได้

มีขั้นตอนดังนี้

1) ควร BACKUP ข้อมูลจากเครื่องอำเภอ ไป RESTORE ในเครื่องตำบล เพื่อจะได้ไม่ต้องไปกำหนดในตารางรหัสใหม่ ซึ่งจะมีปัญหาถ้ากำหนดไม่ตรงกันเช่น กลุ่มเดียวกันแต่กำหนดรหัสกลุ่มหรือชื่อกลุ่มต่างกัน

ก่อน BACKUP ควรเปลี่ยนรหัสผ่านของเครื่องแม่ที่อำเภอ (เครื่องที่นายทะเบียนมีสิทธิ์แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลได้ทุกเรื่อง) เป็นรหัสผ่านที่ไม่มีใครรู้ แล้วกำหนดรหัสผู้ใช้งานรหัสผ่านของครู กศน.ตำบล ให้แตกต่างจากรหัสผู้ใช้งานรหัสผ่านของนายทะเบียน ซึ่งเราสามารถกำหนดรหัสผู้ใช้งานรหัสผ่านให้กี่คนก็ได้ อาจจะให้รหัสต่างกันทุกตำบล หรือทุกตำบลใช้รหัสเดียวกันก็ได้ โดยกำหนดสิทธิให้ครู กศน.ตำบลสามารถเข้าเมนูแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลได้เพียงบางอย่าง เช่น เพิ่มประวัติลงทะเบียนเรียน

- กำหนดรหัสผู้ใช้งานรหัสผ่าน ได้ที่เมนู 4 – A – 1 (บำรุงรักษาระบบ – ความปลอดภัยของระบบ – กำหนดผู้ใช้งานระบบ)

- เมื่อกำหนดรหัสผู้ใช้งานรหัสผ่านแล้ว กำหนดสิทธิในการใช้ระบบงานของแต่ละรหัส ได้ที่เมนู 4 – A – 3 (บำรุงรักษาระบบ – ความปลอดภัยของระบบ – กำหนดสิทธิในการใช้งานระบบ)

ตอนที่ BACKUP ข้อมูล ให้ตั้งให้มีเครื่องหมายถูกหน้า "ข้อมูลผู้ใช้และสิทธิการใช้งาน" (ในหัวข้อ "ประเภทข้อมูล") ด้วย เมื่อ RESTORE ลงเครื่องตำบลก็จะได้ user และ password ทั้งหมดมาด้วย

2) การคีย์ข้อมูลในเครื่องแต่ละตำบล ถ้าเป็นนักศึกษาเก่าที่มีชื่ออยู่ในโปรแกรมแล้ว แต่ละตำบลก็คีย์ข้อมูลในเครื่องตำบลตามปกติ เพียงแต่ ตอนที่นำข้อมูลออกจากเครื่องตำบล ไปรวมที่เครื่องอำเภอ ต้อง EXPORT ออกจากแต่ละเครื่อง ทางเมนู 4-3 (บำรุงรักษาระบบ - นำข้อมูลออก) แล้วนำข้อมูลไป IMPORT รวมในเครื่องของอำเภอ ทางเมนู 4-7 (บำรุงรักษาระบบ - นำเข้าข้อมูล) เท่านั้นเอง (ไม่ใช่ BACKUP ไป RESTORE) การ IMPORT สามารถเลือกได้อาจจะนำข้อมูลเข้าเครื่องอำเภอเฉพาะข้อมูลใด

3) แต่ถ้าเป็นนักศึกษาใหม่ เมื่อบันทึกข้อมูลเพิ่มประวัติแล้ว ต้องเปลี่ยนรหัสนักศึกษาในแต่ละเครื่องก่อนจะ EXPORT มิฉะนั้นรหัสนักศึกษาของแต่ละตำบลจะซ้ำกัน เพราะแต่ละตำบล รหัสนักศึกษาใหม่จะเริ่มที่รหัส 1 ทุกตำบล วิธีเปลี่ยนก็ไม่ยาก สั่งเปลี่ยนทีเดียวเป็นช่วงเลย โดยใช้เมนู 1-1-6 (ขั้นตอนการดำเนินงาน - บันทึกประวัตินักศึกษา - เปลี่ยนรหัสนักศึกษา) เช่น ตำบลที่ 1 มี 18 คน (ตำบลที่ 1 ไม่ต้องเปลี่ยน) ก็เปลี่ยนรหัสนักศึกษาตำบลที่ 2 ให้เริ่มต้นที่รหัส 19 และเปลี่ยนตำบลที่ 3, 4, 5, ... ไปตามลำดับ (เปลี่ยนรหัสได้เฉพาะคนที่ยังไม่ได้สั่งให้โปรแกรมพิมพ์บัตรนักศึกษานะ ฉะนั้นต้องระวังอย่าพิมพ์บัตรฯก่อนเปลี่ยน) เสร็จแล้วก็ EXPORT ไป IMPORT เช่นเดียวกัน (ไม่ใช่ BACKUP ไป RESTORE)

(การแยกคอมพิวเตอร์นี้ ใช้ในกรณีที่นักศึกษาทั้งอำเภอมีมาก คอมฯเครื่องเดียวทำไม่ทัน ส่วนจะกำหนดให้ กศน.ตำบลคีย์ข้อมูลอะไรได้บ้าง ก็แล้วแต่นายทะเบียนและ ผอ. จะกำหนดสิทธิในการใช้ระบบงาน)

ปัญหาการจบระดับประถมจากต่างประเทศ

ถาม มีเด็กมาสมัครเรียน ซึ่งมีวุฒิระดับประถมจากประเทศมาเลเซีย สามารถเรียนต่อ ม.ต้นของ กศน. ได้ไหม

ตอบ คุณกิตติพงษ์ กลุ่มพัฒนา กศน. ถามท่าน ผอ.กลุ่มพัฒนา ตอบว่า ในกรณีถ้าจบชั้นตัวประโยค (ป.6 ม.3 ม.6) จะเป็นการเทียบวุฒิจากต่างประเทศ ไม่ใช่การเทียบโอน (การเทียบโอนต้องยังเรียนไม่จบชั้นตัวประโยค เช่นเรียนแค่ ป.5 ม.2 ม.5 เป็นต้น)

การเทียบวุฒิที่จบแล้วในระดับ กศ.ขั้นพื้นฐาน เป็นอำนาจหน้าที่ของ สพฐ. ส่วนการเทียบโอนจึงจะเป็นเรื่องของเรา

ปัญหาคือ ตอนนี้ สพฐ.เลิกการเทียบวุฒิระดับประถมแล้ว เขาจะเทียบเฉพาะระดับ ม.3 ม.6

กรณีนี้ยังไม่จบ ม.3 เทียบวุฒิ ม.3 ก็ไม่ได้ จะเทียบวุฒิประถมก็เลิกเทียบแล้ว จึงเท่ากับไม่มีวุฒิอะไรเลย (ถ้าจะมาสมัครเรียน ม.ต้นกับเรา ก็ต้องเทียบวุฒิ ป.6 มาด้วย ซึ่ง สพฐ.ไม่เทียบให้แล้ว) ฉะนั้น ต้องใช้วิธีมาสมัครเรียนประถมใหม่ แล้วเทียบโอนจากหลักสูตรต่างประเทศแบบยังไม่จบ

ประถม ตามคู่มือฯ หน้า 42 เท่าเกรด 5 ต้องมาเรียนประถมอีก 2 ภาคเรียน (ให้นำใบวุฒิไปให้สถาบันที่เชื่อถือได้ แปลเป็นภาษาไทยมาก่อน ให้สถาบันที่แปลประทับตรารับรองการแปลมาด้วย

ใช้วุฒิ ม.5 มาสมัคร จะถือว่าวุฒิเดิมคือวุฒิ ม.3 หรือ ม.5

ถาม นศ.มาสมัครเรียนที่เราโดยใช้วุฒิ ม.5 มาสมัครเรียน เวลาเราออกวุฒิให้เขา ตรงวุฒิเดิมต้องใส่ ม.3 หรือ ม.5

ตอบ ตรง วุฒิเดิม ต้องใส่ ม.3 (ส่วน ม.5 ใช้เพื่อการเทียบโอนเท่านั้น)

"วุฒิเดิม" และ "สถานศึกษาเดิม" ที่จะกรอกในใบระเบียบแสดงผลการเรียน ม.ปลาย เราจะไม่กรอกว่าวุฒิ ม.5 และจะไม่กรอกสถานศึกษาตอนเรียน ม.5 ฉะนั้นถ้าเขามีใบวุฒิ ม.3 ก็ขอใบวุฒิ ม.3 มา แต่ถ้าเขาหาไม่ได้จริง ๆ ก็อาจอนุโลมให้ใช้ใบ ม.5 ก็ได้ เพราะในใบ ม.5 จะบอกว่าจบ ม.3 มาจากโรงเรียนใด เราก็นำชื่อโรงเรียนที่จบ ม.3 นั้นมากรอกเป็นสถานศึกษาเดิม (คำว่า "วุฒิการศึกษา" ต้องเป็นชั้นตัวประโยค ไม่ใช่ ม.5)

เรียนได้ภาคเรียนละกี่หน่วยกิต

ถาม อ่านหนังสือสอบครูผู้ช่วย เจอว่า ม.ปลาย สามารถลงทะเบียนได้ภาคเรียนละ 23 หน่วย แต่พอมาสอบถามนายทะเบียน เคื่อบอก 20 แต่พอนู้บอก 23 เคื่อบอกให้หาเอกสารทางราชการมา เพราะเค้าจะทำโดยผลการไม่ได้หรือก นู้จะไปหาเอกสารได้จากไหนหรือ

ตอบ ปัจจุบัน ม.ปลาย เรียนได้ภาคเรียนละ 23 หน่วยกิต คู่มือในหนังสือ "คู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555)" หน้า 7 ปกสีเลือดหมู ที่ส่งให้ กศน.อำเภอทุกแห่ง เมื่อ ธ.ค.55

หรือคู่มือที่ <https://dl.dropboxusercontent.com/u/109014048/Compressrd/editGuide.zip>

ถาม นักศึกษาระดับ ม.ปลายเหลือหน่วยกิตที่จะต้องลงทะเบียน 26 หน่วยกิต ก็จะสำเร็จการศึกษา สามารถลงทะเบียนทั้ง 26 หน่วยในภาคเรียนนี้ได้หรือไม่ ซึ่งตามระเบียบให้ลงได้คือ ประถมไม่เกิน 14 หน่วยกิต ม.ต้น 17 หน่วยกิต และม.ปลาย 23 หน่วยกิต ที่นี้ถกเถียงกันมาเป็นสัปดาห์แล้ว

ตอบ ถ้าเป็นนักศึกษาที่มีการเทียบโอนผลการเรียน หรือเคยสอบไม่ผ่าน ได้เกรด 0 นักศึกษารายนั้น “เฉพาะภาคเรียนสุดท้าย” ก็ยังสามารถเรียนมากกว่าที่กำหนดได้อีก 3 หน่วยกิต เพื่อให้จบพร้อมเพื่อนรุ่นเดียวกันได้ เป็นไปตามข้อ 2. ในหนังสือสำนักงาน กศน. ด่วนมาก ที่ ศธ 0210.03/3805 ลงวันที่ 26 ต.ค.53

ถึงแม้หนังสือนี้จะเก่าแล้ว ตั้งแต่ปี 53 แต่ในข้อ 2. ของหนังสือฉบับนี้ ไม่ได้ระบุว่าใช้เฉพาะภาคใดภาคเดียว ฉะนั้น ถ้ายังไม่มีหนังสือระเบียบหลักเกณฑ์ฉบับใหม่กว่า ที่กำหนดเป็นอย่างอื่น ข้อกำหนดนี้ก็ยังมีผลใช้ได้ต่อไป

เมื่อวันที่ 26 ต.ค.55 ผมถามเรื่องนี้กับกลุ่มพัฒนา กศน. อีกครั้ง (ถามหลังจากที่สำนักงาน กศน. แจ้งเมื่อ 12 เม.ย.55 ให้เพิ่มการลงทะเบียน ม.ปลายเป็น 23 หน่วยกิตแล้ว) กลุ่มพัฒนาฯ โดยคุณกิตติพงษ์ ตอบว่า เรื่องเรียนมากกว่าที่กำหนดในภาคเรียนสุดท้ายของบางคน ได้อีก 3 หน่วยกิตนี้ ยังมีผลใช้อยู่

ด่วนมาก

ที่ ศร 0210.03/ 3805

สำนักงาน กศน.
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กทม. 10300

26 ตุลาคม 2553

เรื่อง ทบทวนแผนการลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับในภาคเรียนที่ 2/2553

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน. กทม./จังหวัดทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน กศน.ที่ ศร 0210.03/3547 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2553 เรื่อง การลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับในภาคเรียนที่ 2/2553

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน กศน. ได้สั่งการให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้นักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับในภาคเรียนที่ 2/2553 ตามที่กำหนด ซึ่งมีสถานศึกษาหลายแห่งไม่สามารถลงทะเบียนเรียนได้ สำนักงาน กศน. จึงได้หารือผู้บริหารสำนักงาน กศน. จังหวัด และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว นั้น

เพื่อให้สถานศึกษาจัดให้นักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สามารถลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2553 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน กศน. จึงขอให้สถานศึกษาดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดให้นักศึกษาเก่าและใหม่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับตามแผนการลงทะเบียนเรียนที่ส่วนกลางกำหนดไว้ก่อน หากสถานศึกษาใดมีนักศึกษาที่มีการเทียบโอนผลการเรียนและมีความจำเป็นต้องลงทะเบียนเรียนนอกแผนการเรียนที่กำหนด ก็ให้จัดหารายวิชาเลือกมาลงแทน และถ้ารายวิชาเลือกลงทะเบียนเรียนครบถ้วน ตามโครงสร้างหลักสูตรแล้ว ก็ให้นำรายวิชาบังคับนอกเหนือจากแผนการลงทะเบียนเรียนที่กำหนดมาลงแทนได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งไปยังสำนักงาน กศน. เมื่อสิ้นสุดการลงทะเบียนโดยทันที

2. กรณีที่นักศึกษาจะต้องจบหลักสูตร แต่มีจำนวนหน่วยกิตที่ต้องลงทะเบียนเรียนเกินกว่าจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้ลงในแต่ละภาคเรียน เนื่องจากมีการเทียบโอนผลการเรียน และหรือนักศึกษาที่มีการสอบซ่อม ให้สถานศึกษาจัดให้ลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมในภาคเรียนสุดท้ายได้ไม่เกิน 3 หน่วยกิต จากที่กำหนดในแต่ละระดับ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้สถานศึกษาในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิชาติ จีระวุฒิ)
เลขาธิการ กศน.

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

โทร. 0 2282 2853 โทรสาร 0 2281 3732

ความหมายของ เด็กวัยเรียน

ถาม โปรแกรมไอทีตัวใหม่ มี ประถม(เด็กวัยเรียน) คืออะไร

ตอบ เด็กวัยเรียนในโปรแกรม ITw คือ เด็กอายุ 6 ปีขึ้นไป แต่ยังไม่ครบ 15 ปีบริบูรณ์ ที่มาเรียนระดับประถม โดยไม่สามารถเรียนในระบบโรงเรียนได้ เช่น เด็กเร่ร่อน บุตรคนต่างด้าวที่อพยพมากับผู้ปกครอง หรือบุตรแรงงานต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งจะต้องใช้เวลาเรียน กศน. ไม่น้อยกว่าการเรียนในระบบโรงเรียน (ระดับประถม ไม่จบก่อนอายุ 12 ปี)

ส่วนที่ 3

สภาพปัญหา/คำถาม/คำตอบ เกี่ยวกับระบบทะเบียนอื่น ๆ

ใบสำคัญวิชาชีพ สั่งซื้อโดย ผอ.จังหวัดไชยภูมิ

ถาม การสั่งซื้อใบสำคัญวิชาชีพ ผอ.จังหวัดเป็นผู้ลงนามสั่งซื้อไชยภูมิ อยากได้คำสั่งมอบอำนาจนี้

ตอบ ใบสำคัญการจบหลักสูตรระยะสั้น ไม่ใช่วุฒิการศึกษา ไม่ต้องให้ ผอ.จังหวัดเป็นผู้ลงนามสั่งซื้อ และปัจจุบัน ระเบียบเกี่ยวกับใบสำคัญการจบหลักสูตรระยะสั้น ก็ได้ยกเลิกไปแล้ว ระเบียบปัจจุบันคือ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.2554 ซึ่งกำหนดไว้ในข้อ 13 แต่เพียงว่า "ให้สถานศึกษาออกวุฒิบัตรที่แสดงการจบหลักสูตร โดยให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้ลงนาม"

(สถานศึกษาสามารถจัดพิมพ์วุฒิบัตรเองได้)

ปัญหาเรื่องการเทียบระดับการศึกษา

ถาม การเทียบระดับการศึกษาแบบเดิม บางอำเภอกำหนดเป็นข้อตกลงร่วมกับผู้เข้ารับการเทียบระดับ ว่า ถ้าไม่ส่งแฟ้มประมวลประสบการณ์ หรือไม่ผ่านมิติประสบการณ์ จะไม่มีสิทธิ์เข้าสอบมิติความรู้ความคิด กำหนดได้หรือไม่

ตอบ ไม่ถูกต้อง โดยตามคู่มือการดำเนินงานฯ การประเมินมิติความรู้ความคิดไม่ได้ต่อเนื่องจากการประเมินมิติประสบการณ์ สามารถเข้าสอบมิติความรู้ความคิดโดยไม่ต้องผ่านมิติประสบการณ์ก่อน

คำสัมภาษณ์วิชาการแพง

ถาม นักศึกษาเทียบระดับสอบผ่านทั้ง 9 วิชา ต้องผ่านการเข้าอบรม ทำไมต้องออกค่าใช้จ่ายเองทั้งหมดซึ่งมันไม่น้อยเลย อย่างรอบที่ผ่านมาอบรมสามวันสองคืนออกค่าใช้จ่ายไป 2500 บาท ยังไม่รวมค่าเดินทางนะ

ตอบ ที่จริงเขาให้สถานศึกษากับผู้ที่ผ่านทั้ง 9 วิชา ตกลงร่วมกันว่าจะสัมภาษณ์วิชาการเรื่องอะไรที่ไหนค่าใช้จ่ายเท่าไร แล้วผู้ที่จะเข้าสัมภาษณ์ทุกคนเฉลี่ยกันออก ถ้าเราเห็นว่ามากไปก็เสนอในช่วงที่ตกลงกัน อาจลงมติตามเสียงส่วนใหญ่ (ถ้าสถานศึกษากำหนดเองเลย ก็ไม่เป็นไปตามหลักการ) แต่ถ้าบางสถานศึกษามีผู้ผ่าน 9 วิชาจำนวนน้อย จัดสัมภาษณ์วิชาการเองยิ่งจะสิ้นเปลืองมาก จะส่งไปรวมสัมภาษณ์กับสถานศึกษาอื่น ก็ต้องเป็นไปตามที่สถานศึกษาอื่นนั้นเขากำหนดกัน

ส่วนที่ 4

แนวปฏิบัติ/ขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อการป้องกันแก้ไขปัญหา

การบริหารงานทะเบียน

- 1) ถ้าสถานศึกษามีข้าราชการ ให้แต่งตั้งข้าราชการเป็นนายทะเบียน เพราะเป็นคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากข้าราชการมีประสบการณ์และความรับผิดชอบทางราชการมากกว่า
- 2) เก็บ ใบสมัคร ใบลงทะเบียน หลักฐานเอกสารประกอบ ฯลฯ ไว้ที่งานทะเบียน กศน. อำเภอ/เขต ให้ครบถ้วนพร้อมที่จะตรวจสอบและรายงาน ไม่ใช่เก็บไว้ที่ครู หรือ กศน.ตำบล
- 3) ภาระงานทะเบียนมีมากตลอดปี มีรายละเอียดรายการที่ต้องจัดทำปริมาณมาก ถึงแม้สถานศึกษาจะมีบุคลากรน้อยก็ควรจัดให้มีคณะทำงานหรือผู้ช่วยนายทะเบียนให้เพียงพอ เพื่อให้การบริหารงานทะเบียนมีประสิทธิภาพ ไม่เกิดปัญหา

การรับสมัครขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและลงทะเบียนเรียน การออกหลักฐานการศึกษา

- 1) เรียกและตรวจหลักฐานให้ครบถ้วนภายในวันสุดท้ายของการรับสมัคร (ยกเว้นในหน่วยทหาร ให้ครบถ้วนก่อนประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสอบปลายภาค 30 วัน) ถ้าหลักฐานยังไม่ครบถ้วน ให้รอไว้ขึ้นทะเบียนภาคเรียนต่อไป
- 2) เน้นย้ำให้ผู้เรียนลงลายมือชื่อในใบสมัครและใบลงทะเบียนด้วยตนเอง
- 3) ผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนแล้วไม่มาสอบปลายภาค 2 ภาคเรียนติดต่อกัน ถ้าจะลงทะเบียนอีก ให้มาลงทะเบียนกับผู้บริหาร โดยตรง
- 4) แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบคุณสมบัติและหลักฐาน ก่อนรับขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและลงทะเบียนเรียน รวมทั้งตรวจสอบเอกสารหลักฐานการขอจบ/ขอใบวุฒิการศึกษา โดยแต่งตั้งจากคณะนายทะเบียนและข้าราชการอื่น
- 5) เสนอใบสมัครพร้อมหลักฐานให้ผู้บริหารตรวจสอบก่อนรับขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา โดยเพิ่มในใบสมัครให้มีการลงลายมือชื่อของผู้ตรวจคุณสมบัติหลักฐาน และลายมือชื่อผู้บริหาร
- 6) เน้นย้ำให้ส่งใบวุฒิการศึกษาเดิมไปให้สถานศึกษาเดิมตรวจสอบ
- 7) ไม่กำหนดเป้าหมายปริมาณการรับสมัครนักศึกษา มากเกินนโยบาย
- 8) ผู้บริหารไม่ลงลายมือชื่อในใบ รบ.เปล่าไว้ให้นายทะเบียน
- 9) นายทะเบียนต้อง BackUp ข้อมูลนักศึกษาจากโปรแกรม ITw แยกเก็บไว้ 2 ชุด บ่อย ๆ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง สำหรับใช้แก้ปัญหากรณีข้อมูลมีปัญหา

การจัดการเรียนรู้

จัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน โดยจัดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนและสภาพชุมชน เน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามปรัชญา “คิดเป็น” โดยใช้ข้อมูลตนเอง วิชาการ และสภาพแวดล้อมในชุมชน สังคม มาวิเคราะห์ตัดลึกลงในเรื่องที่ต้องการเรียนรู้และจะนำไปประยุกต์ใช้ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน (ONIE) ดังนี้

- 1) ขึ้นกำหนดสภาพปัญหา/ความต้องการในการเรียนรู้
- 2) ขึ้นแสวงหาข้อมูลและจัดการเรียนรู้
- 3) ขึ้นปฏิบัติ
- 4) ขึ้นประเมินผลการเรียนรู้และสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่พร้อมเผยแพร่

สื่อการเรียนรู้

ให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยการใช้สื่อการเรียนรู้ เช่น สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน หรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ใกล้ตัวและข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการเรียนรู้ เลือกใช้สื่อที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย ชวนคิด ชวนติดตาม

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

ส่งเสริมผู้เรียนที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรม กพช. บางประเภท เช่นการไปเข้าค่ายไกลบ้าน ให้สามารถเสนอทำ กพช. ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตของตนเองและครอบครัว พัฒนาชุมชนและสังคม ที่ทำได้ด้วยตนเอง เช่น

- โครงการรู้รับรู้จ่ายรู้ได้รู้เก็บ
- โครงการอาสาสมัครต่าง ๆ
- โครงการหน้าบ้านนำมอง
- โครงการอนุรักษ์รักษาวินัยธรรม
- โครงการร่วมพัฒนาชุมชน
- โครงการณรงค์ประชาธิปไตยใส่ใจรักชาติ
- โครงการบรรณารักษ์อาสา

ฯลฯ

แนวปฏิบัติเพิ่มเติม การพิจารณาลงนามในใบวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร ให้เรียกดูหลักฐานการอนุมัติ กพช.ทุกโครงการของนักศึกษารายนั้นด้วย

การแนะแนวเป็นรายบุคคล

กำหนดให้ครูสร้างช่องทางการติดต่อกับผู้เรียนรายบุคคล เช่น โทรศัพท์ การเยี่ยมบ้าน กลุ่มไลน์ ฯลฯ ถ้าผู้เรียนไม่มาพบกลุ่มหรือขาดการติดต่อโดยไม่แจ้งสาเหตุ ให้ครูติดต่อสอบถามทางช่องทางต่าง ๆ ทุกครั้ง

การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียน โดยเฉพาะการเทียบโอนผลการเรียนจากการประเมินความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ โดยจัดทำหลักเกณฑ์การเทียบโอนตามวิชาเลือกเสรีในโปรแกรมการเรียนรู้ของแต่ละสถานศึกษา

การนิเทศ และการวัดผลประเมินผล

- 1) ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการนิเทศการจัดการเรียนรู้ การพบกลุ่ม ให้ทั่วถึง เป็นประจำ เพื่อทราบปัญหาและแก้ไขได้อย่างเหมาะสมทันเวลา โดยแต่งตั้งคณะทำงานนิเทศภายในด้วย
- 2) ให้ความสำคัญกับการสอบปลายภาควิชาบังคับ เช่น เน้นย้ำกับกรรมการคุมสอบและบุคลากรทุกฝ่ายให้ดำเนินการเคร่งครัดตามระเบียบ เลือกห้องสอบที่เหมาะสม ผู้เข้าสอบไม่สอบโต๊ะเดียวกัน หรือใกล้กัน ตรวจสอบบัตรประจำตัวผู้เข้าสอบ จัดทำบัตรประจำตัวนักศึกษาที่รูปถ่ายชัดเจน ถ้าไม่สามารถประชุมคณะกรรมการก่อนดำเนินการสอบ อย่างน้อยต้องพิมพ์ข้อกำหนด/ขั้นตอนการปฏิบัติ ให้กรรมการคุมสอบถือปฏิบัติ

ดาวน์โหลดเอกสารฉบับนี้ได้ที่

<https://db.tt/D5lpPZQz> หรือที่

<https://dl.dropboxusercontent.com/u/109014048/PDF/tabeanST.pdf>

เอกชัย ยุติศรี

อีเมล : nfeph1@gmail.com   เว็บไซต์ : <http://nfeph.blogspot.com/>

เฟสบุ๊ก

บัญชี 1 : <https://www.facebook.com/ekkachai2> (เพื่อนเต็ม)

บัญชี 2 : <https://www.facebook.com/nfeph>

แฟนเพจ : <https://www.facebook.com/ekkachai4>